

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ACADEMIA DE
MUZICĂ, TEATRU ȘI
ARTE PLASTICE

Ghidul ULLL

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice_ P2

Elaborat prin colaborare cu universitățile partenere în cadrul proiectului 597889-EPP-1-2018-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, „TOWARDS EUROPEAN UNIVERSITY LIFELONG LEARNING MODEL IN MOLDOVA” (COMPASS), finanțat de către Uniunea Europeană prin intermediul programului Erasmus+, acțiunea cheie 2 Consolidarea Capacităților în Domeniul Învățământului Superior.

Alfieri

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Ghidul privind învățarea pe tot parcursul vieții (lifelong learning – în continuare LLL) a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice este un livrabil elaborat în cadrul proiectului 597889-EPP-1-2018-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, „TOWARDS EUROPEAN UNIVERSITY LIFELONG LEARNING MODEL IN MOLDOVA” (COMPASS), finanțat de către Uniunea Europeană prin intermediul programului Erasmus+, acțiunea cheie 2 Consolidarea Capacităților in Domeniul Învățământului Superior.

„Acest proiect este finanțat de Comisia Europeană. Suportul financiar din partea Comisiei Europene pentru acest proiect nu constituie o andosare a conținutului care reflectă doar părerile autorilor și Comisia nu poate purta răspundere pentru orice mod de utilizare a informației incluse în prezentul proiect de document”.

I. CONCEPTUL ULL (CU PREZENTAREA VIZIUNII UE)

Preliminarii

În condițiile globalizării, informatizării, tehnologizării rapide a tuturor domeniilor de activitate umană, diversificarea competențelor, educația, formarea profesională și actualizarea continuă a competențelor au devenit imperative pentru dezvoltarea socio-economică a oricărei țări, pentru asigurarea progresului societății, inserția profesională pe piața muncii, sporirea calității vieții și autorealizarea fiecărui individ. Provocările economice și sociale contemporane determină necesitatea de a dezvolta o nouă paradigmă a educației – cea de învățare pe tot parcursul vieții (Lifelong Learning – LLL) și conștientizarea faptului că educația nu se finalizează cu obținerea unei diplome sau a unui loc de muncă, învățarea permanentă fiind o condiție necesară pentru adaptarea la cerințele profesionale, economice, sociale, informaționale și tehnologice mereu în schimbare ale societății moderne.

Apărut în anii '70 ai secolului trecut, conceptul *învățarea pe tot parcursul vieții*, s-a dezvoltat și s-a modificat de-a lungul timpului, avansând și ajungând în Comunitatea Europeană la nivel de politici. Actualmente, strategia de învățare pe tot parcursul vieții a devenit o prioritate în politicile educaționale naționale datorită rolului și importanței ce îi revin în dezvoltarea economico-socială și în dezvoltarea personală a fiecărui cetățean, precum și a beneficiilor ce le oferă.

Implementarea LLL are un puternic impact economic, social și personal. *Impactul economic* constă în reducerea efectelor fenomenelor actuale, precum "îmbătrânirea profesională" a populației, migrația forței de muncă, deficitul de calificări pe piața forței de muncă, competiția globală ș.a. În aspect *social* învățarea pe tot parcursul vieții reprezintă condiția creșterii calității și eficienței proceselor de educație și de formare profesională, promovarea echității, coeziunii sociale și a cetățeniei active. Impactul LLL la nivelul *personal* rezidă în stimularea creativității și inventivității, a spiritului antreprenorial, creșterea responsabilității persoanelor. LLL oferă vaste posibilități pentru a răspunde mai bine nevoilor de competențe ale societății și ale individului¹.

1.1. Provocări privind LLL în Republica Moldova

Educația, formarea profesională, învățarea pe tot parcursul vieții au un rol decisiv în edificarea unei țări cu economie sustenabilă, competitivă, întrucât acestea, pe de o parte, constituie factori-cheie pentru creșterea economică, pentru sporirea numărului locurilor de muncă și a coeziunii sociale, iar, pe de altă parte, contribuie la dezvoltarea și

¹ Bolboceanu A., Cucer A., Pavlenko L. ș.a. Referințe epistemologice ale asistenței psihologice în contextul învățării pe tot parcursul vieții. Monografie realizată în cadrul Proiectului instituțional Epistemologia și praxeologia asistenței psihologice a învățării pe tot parcursul vieții. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2018. P.12

valorificarea potențialului uman. Într-un mediu în schimbare rapidă și puternic interconectat, fiecare persoană are nevoie de o gamă largă de competențe, iar dezvoltarea acestora trebuie să se desfășoare în mod continuu, pe tot parcursul vieții. Punerea în aplicare și valorificarea oportunităților învățării pe tot parcursul vieții în Republica Moldova în ultimii ani capătă valențe majore.

Îmbătrânirea populației și emigrarea unei părți considerabile a persoanelor economic active au condus la reducerea numărului populației cu vârstă de muncă, acestea reprezentând o mare provocare pentru susținerea creșterii economice pe termen lung.

Tendențele demografice, progresul tehnologic rapid, digitalizarea, schimbările aferente profilurilor și cerințelor profesionale amplifică nevoia de a extinde oportunitățile pentru LLL în țara noastră. Totodată, învățarea pe tot parcursul vieții trebuie să se bazeze pe o colaborare strânsă între mediul de afaceri, educație, formare și mediile de învățare. Actualmente, însușirea unui set fix de competențe de către tineri nu mai este suficientă, ei trebuie să acumuleze reziliență, un spectru amplu de competențe și capacitatea de a se adapta la schimbări. Prin urmare, necesitatea și valoarea perspectivei învățării pe tot parcursul vieții este mai relevantă decât oricând, iar implementarea conceptului LLL a devenit imperativă.

Provocările pe termen lung, precum îmbătrânirea populației, adaptarea la cerințele erei digitale și dezvoltarea competitivității într-o economie globalizată și bazată pe cunoaștere impun *reconsiderarea învățămîntului pe tot parcursul vieții la toate nivelele* în Republica Moldova, de la cel instituțional până la cel național.

1.2. Abordarea conceptuală a LLL

Viziunea UE privind LLL. Parcursul european al implementării LLL înscrie o ascensiune continuă. Prin adoptarea în 1995 a Cărții Albe privind educația și formarea profesională, Uniunea Europeană s-a orientat spre o societate care învață, bazată pe dobândirea de noi cunoștințe și pe învățarea pe tot parcursul vieții.

În anul 2000 Summitul de la Lisabona a anunțat intrarea Europei în epoca cunoștințelor. În cadrul acestui summit a fost adoptat documentul "European Communities: A Memorandum on Lifelong Learning/ Comunitățile Europene: un Memorandum privind învățarea pe tot parcursul vieții"², în care s-a constatat că piața muncii solicită permanent îmbunătățirea/înnoirea/actualizarea cunoștințelor, deprinderilor și competențelor profesionale. Potrivit Comisiei Europene, prioritatea centrală a Programului de învățare pe parcursul vieții vizează transformarea Uniunii Europene în *cea mai competitivă economie bazată pe cunoaștere din lume*, capabilă de o creștere

²<https://preprod.uil.unesco.org/i/doc/lifelong-learning/policies/european-communities-a-memorandum-on-lifelong-learning.pdf>

economică durabilă însoțită de o creștere cantitativă și calitativă a numărului locurilor de muncă și de o mai mare coeziune socială.

În Memorandumul menționat se expune conceptul LLL și se definește *învățarea pe tot parcursul vieții* (definiție preluată din Strategia Europeană privind Ocupare a Forței de Muncă) ca *"toate activitățile de învățare intenționate întreprinse în mod continuu cu scopul de a îmbunătăți cunoștințele, abilitățile și competențele"*. Memorandumul a inclus șase mesaje cheie care oferă un cadru structurat pentru punerea în practică a învățării pe tot parcursul vieții: noi competențe de bază pentru toți; mai multe investiții în resurse umane; inovație în predare și învățare; valorificarea învățării; regândirea îndrumării și consilierii; aducerea învățării mai aproape de casă.

Ulterior conceptul LLL a fost dezvoltat și extins, astfel în Comunicatul Comisiei Europene din 2001 *"Making a European area of lifelong learning a reality"*, *învățarea pe tot parcursul vieții* este definită ca incluzând *"toate activitățile de învățare desfășurate pe tot parcursul vieții, cu scopul de a îmbunătăți cunoștințele, abilitățile și competențele, într-o perspectivă personală, civică, socială și sau legată de ocuparea forței de muncă"*³. Totodată, în cadrul consultărilor privind adoptarea acestui document, a fost susținută, în special, ideea că *învățarea pe tot parcursul vieții* ar trebui să cuprindă *toate etapele și formele de învățare*: de la educația preșcolară până la cea de după pensionare. Amploarea definiției de mai sus atrage, de asemenea, atenția asupra întregii game de activități *de învățare formală, non-formală și informală*.

O asemenea abordare a fost precizată de către Serviciul de Cercetare al Parlamentului European⁴ care a specificat că LLL include următoarele *etape ale învățării pe tot parcursul vieții*: educația timpurie (ISCED 0); învățământul general obligatoriu (ISCED 1-3); educația și formarea vocațional tehnică (ISCED 4-5); educația terțiară (ISCED 6-8); educația adulților, concepute ca *etape ale învățării pe tot parcursul vieții*. În același timp, unele din aceste etape, în special, educația adulților, se poate realiza în materie de formare (procesul de dobândire a abilităților sau a comportamentelor necesare pentru desfășurarea unei anumite activități la locul de muncă) și educație formală, non-formală și informală.

În contextul celor expuse se poate conchide că *modelul european de învățare pe tot parcursul vieții* (LLL) este un proces continuu de oportunități flexibile de învățare, corelând educația și competențele dobândite în instituțiile formale cu dezvoltarea competențelor în contexte non-formale și informale, în special la locul de muncă.

³Making a European area of lifelong learning a reality. Communication from the Commission.COM (2001) 678 final, 21 November 2001, Brussels, 21.11.2001.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52001DC0678&qid=1654930105125&from=EN>

⁴<https://www.europarl.europa.eu/thinktank/infographics/lifelonglearning/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Recunoscând semnificația majoră a dezvoltării noii paradigme educaționale, autoritățile comunitare au declarat anul 2006 – Anul European al învățării pe tot parcursul vieții, care a fost marcat de o serie de inițiative și acțiuni în domeniu. Astfel, în 2006 Consiliul Europei a lansat Programul de învățare pe tot parcursul vieții 2007–2013⁵, menit să contribuie la dezvoltarea Comunității ca o societate avansată bazată pe cunoaștere, caracterizată de o dezvoltare economică durabilă, însoțită de o creștere cantitativă și calitativă a numărului locurilor de muncă și de o mai mare coeziune socială, precum și să sprijine crearea unui *spațiu european al învățării pe tot parcursul vieții*. Implementarea acestui program a permis cetățenilor europeni să ia parte la diferite forme de învățare la toate etapele vieții și să dinamizeze dezvoltarea sectorului de educație și de formare profesională din Europa.

În același an 2006, Parlamentul European și Consiliul UE au adoptat Recomandarea privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții⁶, prin care statelor membre li s-a recomandat să dezvolte „*furnizarea de competențe-cheie pentru toți ca parte a strategiilor lor de învățare pe tot parcursul vieții*”. Acest document a stabilit Cadrul european de referință al competențelor-cheie și a definit competențele de care fiecare cetățean are nevoie pentru dezvoltarea personală, pentru ocuparea unui loc de muncă, pentru incluziune socială și cetățenie activă.

Întrucât cerințele față de competențe sunt în continuă schimbare, tot mai multe locuri de muncă devin înalt tehnologizate, dezvoltarea competențelor este din ce în ce mai relevantă în vederea asigurării rezilienței și capacității de adaptare la schimbări. Acest fapt a solicitat revizuirea Recomandării din 2006 și adoptarea în mai 2018 a noilor Recomandări privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții⁷. În documentul respectiv se menționează că societățile și economiile europene se confruntă cu importante inovații tehnologice și digitale, precum și cu schimbări ale pieței forței de muncă și cele demografice. Multe dintre locurile de muncă de astăzi nu existau acum zece ani și diferite forme noi de relații de muncă vor fi create în viitor.

În Comunicatul Comisiei Europene "Delivering lifelong learning for knowledge, creativity and innovation"⁸ (2007) a fost reiterată importanța învățării pe tot parcursul vieții și s-a

⁵ Programul de învățare pe tot parcursul vieții 2007- 2013. [on-line]

http://publications.europa.eu/resource/cellar/9db52226-cb65-4fc1-8837-15be04430cc7.0014.02/DOC_2

⁶ Recomandare a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 394/10 din 30.12.2006. [on-line] https://www.ecalificat.ro/uploads/files/productsitems/0/RECOMANDARE_A_PARLAMENTULUI_EUROPEAN_SI_CONSILIULUI_EUROPEI_privind_competentele_cheie.pdf

⁷ Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C189/1 din 04.06.2018. [on-line] [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=LT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=LT)

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52007SC1484&qid=1654930037197#>

accentuat necesitatea *elaborării strategiilor naționale* în acest sens, care ar contribui la realizarea unui *spațiu european de învățare pe tot parcursul vieții*.

Astfel, potrivit conceptului comunitar, învățarea nu se limitează la o singură etapă specifică a vieții, ci se desfășoară în contexte diferite, de-a lungul vieții. Prin *Cadrul Strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării (ET 2020)*, inițiat în 2009, Uniunea Europeană a stabilit drept una din prioritățile strategice comune pe termen lung ale politicilor UE *transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității în realitate*⁹ și a fixat următorii indicatori de referință care urmează să fie realizați până în anul 2020: cel puțin 15 % dintre adulții (populația cu vârsta cuprinsă între 25-64 ani) să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții; cel puțin 40 % dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani să absolve o formă de învățământ superior. În calitate de instrumente pentru implementarea politicilor europene în domeniul învățării pe tot parcursul vieții au fost evidențiate: Cadrul European al competențelor-cheie; Sistemul European de Transfer și Acumulare de Credite (ECTS); Europas; Cadrul European al Calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții;(EQF); Cadrul European de Asigurare a Calității pentru învățământul vocațional (EQAVET); Sistemul European de Credite pentru educația și formarea profesională (ECVET)¹⁰ ș.a.

La expirarea perioadei de implementare a Cadrului Strategic ET 2020, au fost evaluate progresele înregistrate în realizarea obiectivelor strategice, inclusiv în ceea ce vizează *transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți* și s-a constatat însă că rata de participare a adulților la învățarea pe tot parcursul vieții a crescut la 9,2 % în 2020 de la 7,8 % în 2010, dar obiectivul stabilit (de 15 %) nu a fost atins¹¹. În *Rezoluția Consiliului Europei privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)*¹² se menționează că „provocările societale, tehnologice, digitale, economice și de mediu afectează din ce în ce mai mult modul în care trăim și lucrăm, inclusiv distribuirea locurilor de muncă și cererea de aptitudini și competențe”. În acest context învățarea pe tot parcursul vieții devine un instrument esențial pentru tranziții profesionale în condițiile solicitărilor competențelor diversificate pe piața muncii și creșterii vârstei de pensionare. Din aceste considerente au fost reiterate pentru următorul deceniu (până în 2030) prioritățile

⁹Cooperarea pentru atingerea obiectivelor politicilor în domeniul educației (cadrul ET2020). / Cooperation to Achieve Policy Objectives in the Field of Education (ET2020 Framework). Available:

https://ec.europa.eu/education/policies/european-policy-cooperation/et2020-framework_en

¹⁰https://www.solidar.org/system/downloads/attachments/000/000/213/original/29_IIIpolicyframe.pdf?1457601278

¹¹ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690630/EPRS_BRI\(2021\)690630_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690630/EPRS_BRI(2021)690630_EN.pdf)

¹² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021G0226(01))

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32021G0226(01))

stabilite în Cadrul strategic anterior (ET 2020), inclusiv plasarea pe prim plan a *învățării pe tot parcursul întregii vieți și a mobilității*.

Învățarea pe tot parcursul vieții, se menționează în Rezoluție, influențează viziunea generală și obiectivele globale pentru educație și formare în UE și *cuprinde toate nivelurile și tipurile de educație și formare, precum și învățarea non-formală și informală, într-o perspectivă holistă*.

În *Cartea Albă privind viitorul Europei. Reflecții și scenarii pentru UE-27 până în 2025*¹³, lansată de Comisia Europeană în 2017, se subliniază că „este probabil ca majoritatea copiilor care încep școala primară astăzi să ajungă să aibă noi tipuri de locuri de muncă inexistente deocamdată” și că pentru abordarea corectă a acestei situații „*vor fi necesare investiții masive în competențe și o regândire majoră a sistemelor de educație și de învățare pe tot parcursul vieții*”. Documentul recomandă statelor membre să sprijine dreptul la educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții de calitate, favorabile incluziunii prin susținerea și consolidarea dezvoltării continue a competențelor-cheie de la o vârstă fragedă pentru toți cetățenii, ca parte a strategiilor naționale de învățare pe tot parcursul vieții.

1.3. Viziunea Republicii Moldova privind LLL

Aspirațiile Republicii Moldova de integrare europeană, de integrare în Spațiul European al învățământului superior, precum și recunoașterea contribuțiilor pe care le poate aduce dezvoltarea profesională și competențele profesionale la evoluția economico-socială trasează drept unul din obiectivele prioritare de dezvoltare a educației - *implementarea conceptului de învățare pe tot parcursul vieții*.

În Republica Moldova învățarea pe tot parcursul vieții este reglementată în diferite acte legislativ-normative, precum Constituția Republicii Moldova, Codul muncii, Codul Educației, Cadrul Național al Calificărilor, Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova, Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților, Ghidul de evaluare externă a programelor de formare profesională continuă s.a.

Conform Codului Educației¹⁴, *Titlul VII "Învățarea pe tot parcursul vieții"* reglementează cadrul general al învățării pe tot parcursul vieții (structura, forme, finanțare, certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite), modalități de realizare a învățării și surse de finanțare în contexte de educație formală, non-formală și informală. Astfel, în mod expres, Codul Educației identifică conceptul de învățare pe tot parcursul vieții ca proces ce *„include activitățile de învățare realizate de o persoană pe parcursul vieții, în scopul*

¹³ Cartea Albă privind viitorul Europei. Reflecții și scenarii pentru UE-27 până în 2025. Uniunea Europeană, 2017. 32 p. [on-line] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/cartea_alba_privind_viitorul_europei_ro.pdf

¹⁴ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=355156>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

formării sau dezvoltării competențelor din perspectivă personală, civică, socială și profesională”. Învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde învățământul general, profesional-tehnic și superior, precum și formarea profesională continuă a adulților (art.123).

Învățarea pe tot parcursul vieții se realizează în diferite contexte și vizează orice formă de *educație formală* (desfășurată într-o instituție de învățământ), *non-formală* (dezvoltarea în afara curriculei oficiale a acelor competențe, pe care fiecare le simte mai aproape de necesitățile și preferințele sale; se realizează la locul de muncă, în comunitate și, uneori, în cadrul instituțiilor de învățământ) sau *informală* (reprezintă influențele neorganizate asupra individului din mediu – familie, la locul de muncă, în comunitate, mass-media, activități de voluntariat etc.), de la educația pentru preșcolari până la învățământul superior și formarea profesională pentru adulți.

Aceste trei concepte – formal, non-formal și informal – se completează reciproc în cadrul programelor de învățare continuă. *Prin urmare, învățarea pe tot parcursul vieții se poate realiza în variate forme, desfășurându-se atât în cadrul, cât și în afara sistemului tradițional de educație și formare profesională.*

1.4. Conceptul Universitar LLL (ULLL)

Schimbările aferente profilurilor și cerințelor profesionale amplifică nevoia de a extinde oportunitățile pentru o educație permanentă. Pentru a face față noilor cerințe și a asigura societatea cu potențial uman calificat, instituțiile de învățământ superior prin programele de studii oferite pot contribui substanțial la implementarea strategiilor de învățare pe tot parcursul vieții și la îmbunătățirea relevanței sistemului de învățământ pentru piața muncii.

Potrivit Codului educației (art. 124), instituțiile de învățământ superior se pot implica plenar în realizarea învățării pe tot parcursul vieții pe segmentul programelor de formare profesională inițială și continuă conform competenței și pe dimensiunea activităților pe care le implică LLL.

În baza viziunii europene și naționale privind LLL se poate conchide că *învățarea pe tot parcursul vieții la nivel universitar* integrează, prioritar, următoarele elemente:

- formarea profesională inițială (ISCED 6-8);
- formarea continuă a adulților (preponderent profesională conform profilului instituțional, dar ar putea fi și generală, în condiții specifice);
- participarea în activități de învățare non-formală (și informală, după caz);
- validarea învățării/competențelor dobândite în context non-formal;
- prestarea serviciilor în domeniul LLL;
- alte activități aferente domeniului LLL.

Activitățile ULLL se pot realiza în diverse forme (cu frecvență, cu frecvență redusă, deschise, învățământ electronic, la distanță, mixt etc.) și medii (instituționalizat în cadrul entităților educaționale sau la locul de muncă, în alte medii).

Spectrul activităților LLL se determină de instituțiile de învățământ superior în acord cu strategiile universitare de dezvoltare, domeniile de competență, cerințele de competențe și calificări ale pieței muncii, necesitățile diferitor categorii de beneficiari, etc.

Arhitectura universitară în domeniul LLL, modelul și formele de organizare, serviciile prestate se stabilesc în baza principiilor autonomiei universitare și politicilor instituționale, adoptate la nivel universitar.

Pornind de la obiectivele Uniunii Europene de a crește ponderea persoanelor cu vârsta între 30 și 34 de ani care finalizează studiile terțiare (ISCED 68) cu cel puțin 50 % până în 2030 (media UE în 2019 a fost de 40,3 %), precum de creștere a ratei de participare a adulților la învățarea pe tot parcursul vieții (în 2019 - 11,3% din adulții cu vârsta cuprinsă între 25-64 de ani, obiectivul pentru 2020 fiind de cel puțin 15%) , rolul instituțiilor de învățământ superior în promovarea învățării pe tot parcursul vieții și asigurarea creșterii impactului acesteia asupra dezvoltării economice, sociale, dar și personale este deosebit de relevant și necesită eforturi conjugate din partea tuturor părților interesate pentru realizarea obiectivelor comunitare.

Notă:

Conform conceptului European de clasificare a activităților de învățare, **Clasificatorului Internațional Standard al Educației (ISCED-2011)**, art. 35-44 și Eurostat, definirea și particularitățile *învățării formale, non-formale și informale* sunt următoarele:

- **Educația formală** (educația și formarea formală, conform noțiunii Eurostat) este definită ca educație instituționalizată, intenționată și planificată prin instituții publice și private recunoscute și, în totalitatea lor, constituie sistemul de educație formală al unei țări. Caracteristicile specifice acestei forme se rezumă la următoarele:

- ✓ programele de educație formală sunt recunoscute de către autoritățile din educație;
- ✓ educația formală constă, preponderent, din educație inițială;
- ✓ calificările din educația formală se încadrează în domeniile de aplicare ISCED;
- ✓ educația formală are loc, de obicei, în instituțiile de învățământ care sunt concepute să ofere educație cu program deplin (full-time);
- ✓ educația formală include, de asemenea, educație pentru toate grupele de vârstă cu conținut de program și calificări care sunt echivalente cu cele din educația inițială;
- ✓ programele de studii care derulează parțial la locul de muncă (învățământ dual) pot fi, la fel, considerate educație formală dacă conduc la o calificare care este recunoscută de autoritățile naționale în educație (sau echivalente).

- **Educația non-formală** (educația și formarea non-formală, conform noțiunii Eurostat) reprezintă orice activități de învățare organizate și susținute în afara sistemului de educație formală și poate cuprinde persoane de toate vârstele. Educația non-formală este educația instituționalizată, intenționată și planificată de către un furnizor de educație. Caracteristicile definitorii ale educației non-formale:

- ✓ reprezintă o componentă adițională, alternativă și/sau complementară la educația formală în cadrul procesului de învățare pe tot parcursul vieții a indivizilor;
- ✓ este deseori oferită pentru a garanta dreptul de acces la educație pentru toți;
- ✓ se adresează persoanelor de toate vârstele, poate fi de scurtă durată și/sau cu intensitate redusă;
- ✓ se desfășoară atât în cadrul instituțiilor de învățământ, cât și în afara acestora și poate răspunde necesităților persoanelor de toate vârstele;
- ✓ educația non-formală conduce, în mare parte, la calificări care nu sunt recunoscute de către autoritățile naționale în educație ca fiind formale sau echivalente acestora sau se poate finaliza fără calificări;
- ✓ acoperă programe educaționale orientate spre alfabetizarea adulților, educația de bază pentru copiii aflați în afara sistemului de educație, dezvoltarea abilităților de viață, a competențelor profesionale și a culturii generale ș.a.

Sistemul de clasificare a activităților de învățare (CLA) distinge următoarele categorii de educație non-formală:

- ✓ programe non-formale;
- ✓ cursuri (care pot derula în clasă, lecții private, cursuri teoretico-practice combinate, inclusiv ateliere ș.a.);
- ✓ instruire ghidată la locul de muncă.

- **Învățarea informală** reprezintă forme de învățare care sunt intenționate sau deliberate, dar nu sunt instituționalizate. Acestea nu intră în domeniul de aplicare al ISCED. Pentru învățarea informală sunt specifice următoarele caracteristici:

- ✓ este mai puțin organizată, nu este structurată (pe obiective de învățare, timp de studiu și sprijin pentru învățare) și, de obicei, nu se finalizează cu certificare;
- ✓ include activități de învățare care au loc în familie, la locul de muncă, în comunitatea locală și în viața de zi cu zi a fiecărei persoane
- ✓ include autoînvățarea, în cadrul căreia persoana nu își testează cunoștințele acumulate, nu este coordonată instituțional și, de regulă, această învățare nu este sistematică.

II. CADRUL LEGAL ULLL MOLDOVA

Învățarea pe tot parcursul vieții se centreează pe formarea și dezvoltarea competențelor-cheie și a competențelor specifice unui domeniu, unei calificări sau unei specialități, și desfășurarea acestora se realizează în baza cadrului legal reglementat de către MECC și de către Guvernul Republicii Moldova.

2.1. Acte normative

🚦 Internaționale

- Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții (2017/C 189/03)

<https://europa.eu/europass/ro>

- Recomandarea Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, adoptată de Consiliul la cea de a 3617-a sa reuniune, din 22 mai 2018.

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9009-2018-INIT/ro/pdf>

Aceste documente conțin principiile „Pilonului european al drepturilor sociale”. Într-o lume aflată în schimbare rapidă și puternic interconectată, fiecare persoană va avea nevoie de o gamă largă de aptitudini și competențe, iar dezvoltarea acestor competențe trebuie să se desfășoare în mod continuu, pe tot parcursul vieții. Competențele-cheie, astfel cum sunt definite în prezentul cadru de referință, vizează să pună bazele pentru realizarea unei societăți mai democratice și mai echitabile. Ele răspund nevoilor de creștere durabilă și favorabilă incluziunii, coeziunii sociale și dezvoltare în continuare a culturii democratice.

+Naționale

- Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru modificarea Regulamentului cu privire la formarea continuă a adulților, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 193/2017

<https://monitorul.gov.md/ro/monitorul/view/pdf/2455/part/2#page=1>

Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților stabilește cadrul normativ privind organizarea și desfășurarea formării continue a adulților din Republica Moldova.

- Cadrul național al calificărilor din Republica Moldova, aprobat prin HG nr. 1016 din 23.11.2017

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=372759>

Cadrul național al calificărilor din Republica Moldova are ca scop formarea unui sistem național de calificări unic, integru, deschis și flexibil, care cuprinde toate nivelurile și formele de învățământ profesional, orientat spre satisfacerea unor necesități concrete în cadre calificate ale pieței forței de muncă, alinierea învățării pe tot parcursul vieții la dezvoltarea economică a țării, și sprijină politicile și strategiile naționale în domeniul educației și formării profesionale, în corespundere cu politicile europene în acest domeniu (prevederile Cadrului european al calificărilor, ale Cadrului de calificări pentru Spațiul european al învățământului superior).

- Codul muncii. Titlul VIII – Formare profesională
- Ghid de evaluare externă a programelor de formare continuă
<http://www.anacip.md/index.php/ro/legislatie/anacip/ghiduri/send/22-ghiduri/414-ghid-de-evaluare-externa-a-programelor-de-formare-profesionala-continua>
- Metodologia de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă

Metodologia de evaluare externă cuprinde principii, standarde de acreditare, criteriile și indicatorii de performanță pentru asigurarea calității programelor de studii și a instituțiilor de învățământ.

- Hotărârea Guvernului RM Nr. 616 din 18.05.2016 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă și a Regulamentului de calcul al taxelor la serviciile prestate în cadrul evaluării externe a calității programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă.

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=364908>

cu modificările efectuate prin HG nr. 79 din 16.02.2022.

- [Regulament cu privire la formarea continuă a adulților, aprobat prin HG RM nr.193 din 24 martie 2017, modificat prin HG nr. 387 din 15.06.2022](#)
<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=369645>

Regulamentul cu privire la formarea continuă a adulților are menirea de a reglementa și a dezvolta cadrul normativ privind educația adulților în context european; dezvoltarea mecanismelor de finanțare și facilitarea dezvoltării programelor de formare continuă a adulților, cu prioritate pentru dezvoltarea competențelor-cheie: digitale, antreprenoriale, lingvistice, interculturale și alte competențe noi, solicitate de piața muncii; utilizarea competențelor transversale; dezvoltarea competențelor profesionale comune mai multor ocupații. Regulamentul are menirea de a reglementa activitatea de formare continuă a adulților în cadrul sistemului educațional și în afara lui.

- [Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă și a curriculum-ului în cadrul învățării pe tot parcursul vieții](#)
https://usm.md/wpcontent/uploads/dfc_metodologia_elaborare_programer_fc_parcur_sul-vietii_2019.pdf

Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă și curriculum-ului în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, reglementează procedurile aferente realizării politicilor unice în învățământul general, profesional-tehnic și superior, precum și formarea profesională continuă a adulților, în contextul învățării pe tot parcursul vieții.

- [Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă a cadrelor didactice](#)
https://usm.md/wpcontent/uploads/dfc_metodologia_elaborare_programer_fc_cd_209.pdf

Metodologia de elaborare a programelor de formare profesională continuă a cadrelor didactice reglementează cadrul general, instituțional, conceptual și procedural de elaborare a programelor de formare profesională continuă a personalului didactic din instituțiile de învățământ general și profesional tehnic din Republica Moldova. Metodologia contribuie la realizarea politicii de stat în domeniul formării profesionale continue a personalului didactic și constituie un suport în elaborarea programelor de dezvoltare a competențelor profesionale ale cadrelor didactice.

- [Regulamentul de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul structurilor de asistență psihopedagogică, aprobat prin ordinul Ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1091 din 07.10.2020](#)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

https://mecc.gov.md/sites/default/files/regulament_atestare_pentru_publicare_in_monitorul_oficial.pdf

Regulamentul de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul structurilor de asistență psihopedagogică stabilește principiile și obiectivele de bază ale atestării cadrelor didactice; cadrul de referință al atestării cadrelor didactice; organizarea procesului de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul structurilor de asistență psihopedagogică; procedura de conferire a gradelor didactice; procedura de confirmare a gradelor didactice; procedura de examinare a contestațiilor referitoare la rezultatele atestării.

- [Standarde de competență profesională ale cadrelor didactice din învățământul general.](https://mecc.gov.md/sites/default/files/standarde_de_competenta_profesionala_ale_cadrelor_didactice_din_invatamantul_general.pdf)
https://mecc.gov.md/sites/default/files/standarde_de_competenta_profesionala_ale_cadrelor_didactice_din_invatamantul_general.pdf

Standardele de competență profesională ale cadrelor didactice prezintă un sistem de referință important pentru autoevaluarea nivelului de performanță al cadrelor didactice din învățământul general. Standardele reprezintă cerințele de bază pe care trebuie să le demonstreze cadrul didactic, mereu deschis și motivat spre dezvoltare profesională și atingerea de performanțe superioare. Standardele se referă la funcțiile didactice prevăzute în art. 53, p. 3 - 6 ale Codului Educației.

- [Standarde de competență profesională ale cadrelor de conducere din învățământul general.](https://mecc.gov.md/sites/default/files/standarde_de_competenta_profesionala_ale_cadrelor_de_conducere_din_invatamantul_general.pdf)
https://mecc.gov.md/sites/default/files/standarde_de_competenta_profesionala_ale_cadrelor_de_conducere_din_invatamantul_general.pdf

Standardele de competență profesională ale cadrelor de conducere din învățământul general stabilesc domeniile, indicatorii și descriptorii de competență, necesari pentru realizarea tuturor tipurilor de standarde educaționale de stat. Elaborarea Standardelor a fost precedată de desfășurarea unor studii și analize complexe în domeniul managementului educației, consultări ample cu reprezentanții mediului academic și pedagogic, ai autorităților administrației publice locale și centrale, ai societății civile și cu alte părți interesate, care constituie un vast suport informațional pentru identificarea problemelor și a soluțiilor privind modernizarea și dezvoltarea sistemului managerial în educație.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

III. VIZIUNEA AMTAP/STRATEGII/PLAN DE ACȚIUNI ULL

În condițiile globalizării, prin diferențierea crescândă a abilităților pentru a asigura dezvoltarea vieții și autoîmplinirea unui individ a devenit necesară actualizarea continuă a cunoștințelor și competențelor. Pentru asigurarea și menținerea unui nivel ridicat de trai și de coeziune socială în Republica Moldova, este necesar să se îmbunătățească în continuare nivelul de calificare al cetățenilor și să se atragă oamenii mai puțin educați în societatea modernă a cunoașterii.

Strategia de învățare pe tot parcursul vieții a AMTAP este fundamentată pe următoarele principii:

- ✓ promovarea educației artistice,
- ✓ promovarea conceptului de terapie prin artă,
- ✓ promovarea modulului psiho-pedagogic,
- ✓ plasarea studenților în centrul procesului educațional (flexibilitatea învățării),
- ✓ îndrumarea pe tot parcursul vieții (facilitarea procesului de învățare),
- ✓ orientarea către competențe (recunoașterea învățării informale)
- ✓ promovarea participării la învățarea pe tot parcursul vieții (creșterea motivației de a învăța).

Răspunzând schimbărilor rapide din economie și societate, învățarea pe tot parcursul vieții își propune să facă față în mod activ dinamicii mediilor în schimbare și să profite de noi oportunități în muncă, în mediul social și în special în context cultural.

Strategia LLL adoptă atitudinea pentru „dorința de a învăța” și se bazează pe competențele pentru posibilitatea de a învăța. Strategia este consolidată prin furnizarea ulterioară de oportunități de învățare și dezvoltare, de servicii pentru oportunitățile de dezvoltare personală și profesională și de servicii pentru dezvoltarea personală și profesională. O bună legătură cu toate facultățile AMTAP oferă suport în relația cu grupurile țintă contribuind la dezvoltarea de servicii de administrare și suport. Strategia vizează diverse grupuri de indivizi și creează oportunități pentru producerea de bunuri publice și personale în domeniul artistic și cultural.

MISIUNEA ÎN DOMENIUL LLL este de a transforma AMTAP într-o universitate deschisă, menită să ofere servicii educaționale, culturale, artistice, manageriale unei game largi de clienți, păstrând standarde înalte și introducând noi tehnologii educaționale. Oportunitățile de învățare propuse de AMTAP trebuie să asigure indivizilor și companiilor servicii de învățare pe tot parcursul vieții, contribuind la dezvoltarea socială, culturală și economică la nivel local, regional, național și internațional.

DECLARAȚIE DE STRATEGIE PE DOMENIUL LLL

Scopul nostru strategic este de a transforma AMTAP într-o universitate deschisă care deservește cercurile largi de populație din Republica Moldova și din alte țări de diferite

vârste, studii, profesii etc., folosind instrumente și tehnologii educaționale moderne și variate.

Implementarea strategiei ULLL va ajuta AMTAP:

- să atragă noi grupuri de studenți, inclusiv grupuri țintă netradiționale
- să răspundă nevoilor cetățenilor în aspectele culturale și educaționale ale vieții lor
- să ofere programe de dezvoltare personală continuă pentru studenții absolvenți
- să ridice veniturile instituției și ale cadrelor didactice din AMTAP

DIRECȚII PRIORITARE DE DEZVOLTARE STRATEGICĂ LLL

1. Crearea unui model viabil al secției Formare continuă (LLL);
2. Dezvoltarea capacităților/dotarea tehnică a Centrului LLL;
3. Consolidarea capacităților/formarea personalului academic și administrativ;
4. Producție: elaborarea și menținerea cursurilor la nivel național/internațional;
5. Implementarea strategiei de marketing;
6. Asigurarea TIC pentru procesele/procedurile LLL (MOODLE, Wi-Fi, Internet etc.);
7. Furnizarea aspectelor legale ale funcționării secției (Regulament, Ghid, Manual).

1. CREAREA UNUI MODEL VIABIL AL SECȚIEI LLL

- restructurarea secției prin organizarea pe lângă secție a unui Centru LLL;
- organizarea muncii în condiții noi;
- managementul proceselor legate de elaborarea cursurilor LLL;
- managementul proceselor legate de implementarea cursurilor LLL;
- certificarea cursurilor oferite;
- monitorizarea calității cursurilor oferite.

2. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII/ECHIPAREA TEHNICĂ A CENTRULUI LLL

- a. achiziționarea instrumentelor hard și soft pentru Centrul LLL;
- b. munca permanentă de întreținere a echipamentelor;
- c. achiziționarea și instalarea echipamentului Centrului Lingvistic.

3. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR / FORMAREA PERSONALULUI ACADEMIC ȘI ADMINISTRATIV

- a. schimbarea viziunii conducerii și a corpului academic al AMTAP cu privire la LLL (prin organizarea de conferințe, sesiuni de informare și formare, publicitate online, implicarea personalului academic și administrativ în activitățile LLL etc.);
- b. Întărirea capacităților personalului academic și administrativ în ceea ce privește LLL (cursuri, traininguri, vizite de lucru, schimb de experiență cu universități naționale și europene);
- c. Aplicarea de stimulente financiare pentru profesorii care au elaborat și au implementat cursuri LLL.

4. PRODUCERE: ELABORAREA CURSURILOR ȘI MENȚINEREA

LOR LA NIVEL NAȚIONAL/INTERNAȚIONAL

1. Oferirea diferitelor forme de LLL: recalificare (cursuri de lungă durată), cursuri de scurtă durată, școli de vară etc.;
2. Oferirea diferitelor tipuri de evaluare (cu ECTS, fără ECTS);
3. Utilizarea diferitelor metode de predare (online, offline, curse mixte, predare individuală și de grup etc.);
4. Lucru cu clienți individuali și corporativi.

5. ASIGURAREA INSTRUMENTELOR TIC PENTRU PROCESE/PROCEDURI LLL

- utilizarea celor mai recente realizări în domeniul TIC pentru implementarea strategiei LLL la AMTAP;
- dotarea secției cu echipamentele respective, însușirea MOODLE, instruirea personalului.

6. ASPECTE JURIDICE ALE FUNCȚIONĂRII CENTRULUI LLL

- a) Adaptarea cadrului legal și a documentelor interne AMTAP la nevoile LLL;
- b) Elaborarea unui Regulament pentru LLL la AMTAP;
- c) Aprobarea legală a cursurilor la Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova;
- d) În prezent, LLL joacă un rol destul de modest în strategia AMTAP, deserving un număr relativ mic de studenți și dezactivând un număr limitat de tehnologii tradiționale de predare.

7. MODELE OPERAȚIONALE LLL LA AMTAP

Pentru îmbunătățirea și modernizarea din punct de vedere al tehnologiilor digitale de învățare și predare au existat **programe de formare continuă** predate la AMTAP și autorizate de ANACEC:

- Educația muzicală preșcolară
- Educația muzicală
- Dirijat coral
- Psihopedagogia artelor

✓ Nr. total ore: 600 ore, 20 ECTS

Beneficiari: cadre didactice din învățământul preuniversitar, comunitate artistică (licee, școli de învățământ general, colegii, centre de arte etc.)

Programe de calificare și recalificare pentru toate specialitățile și specializările, incluse în curricula instituției. Cursurile durează de la 1 la 2 ani și se desfășoară pe baza unor programe individuale, aprobate de Senat și Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

- ✓ Beneficiari: Orice solicitant care are deja o diplomă de licență în arte sau în științe ale educației (Muzică/Dans/Arte plastice).

AMTAP oferă și **cursuri de formare continuă** pentru lucrătorii din domeniul culturii, învățământului artistic etc. Aceste cursuri sunt: 30 de ore (1 ECTS), 60 de ore (2 ECTS), 90 de ore (3 ECTS), 150 de ore (5 ECTS), 300 de ore (10 ECTS).

Beneficiari: lucrători din domeniul culturii (instituții de cultură), învățământ artistic (profesori).

- ✓ Să introducă diferite forme/tipuri de **noi programe** după cercetări de marketing și identificarea nevoilor pieței.

Implementarea noilor forme de servicii educaționale

- Cursuri pe termen scurt cu forme de predare mixtă online /offline;
- masterclassuri pentru diferite specialități artistice (învățare mixtă, e-learning, predare față în față);
- workshopuri online/offline;
- concursuri de muzică, teatru și arte plastice (online/offline);
- consultații individuale și de grup/consiliere în carieră (învățare mixtă, e-learning, predare față în față);
- acces la serviciile de informare ale AMTAP (resursele bibliotecii, Mediatecii, Fonotecii, arhivei de folclor etc.);
- asistență și suport pentru pregătirea către atestarea cadrelor didactice din învățământ general (ghidarea în elaborarea proiectului/produsului educațional pentru conferirea și confirmarea gradului didactic #1 și cel superior și asistență în pregătirea pentru interviul/studiu de caz pentru gradu didactic #2);
- identificarea proiectului/produsului; asistență în formularea scopului și a obiectivelor – smart;
- asistență pentru pregătirea către interviul de performanță/situația didactică, în baza algoritmului;
- ghidarea în elaborarea PPT, în baza algoritmului.
 - ✓ Toate formele menționate mai sus pot fi oferite atât persoanelor fizice, cât și clienților corporativi. În cazul clienților corporativi, cursurile și lecții pot fi oferite atât online, cât și offline la locul de muncă al cursanților.

LUAREA DECIZIILOR

Responsabil de luarea deciziilor în domeniul LLL la nivel instituțional este Senatul: inițierea de noi programe, aprobarea curriculei, taxele pentru servicii etc. Procesul de pregătire a deciziilor respective și a documentelor care stau la baza acestor decizii este pus în sarcina șefului secției Studii cu Frecvența redusă și Formare continuă în colaborare cu prorectorul pentru activitate didactică. La nivelul facultăților, responsabilitatea revine Consiliului Facultății (în frunte cu decanul) care aprobă deciziile în urma unor pași propuși de departamente și catedre.

Curricula și programele sunt elaborate de catedre/departamente, se coordonează cu beneficiarii serviciilor de formare continuă, se examinează în ședința Consiliului Facultății și se aprobă de Senatul AMTAP. Programele de calificare suplimentară și recalificare profesională pe bază de studii superioare se elaborează pe baza planurilor de învățământ pentru programele de licență aprobate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și acreditate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare.

Procedurile de certificate, diplome, grade acordate, structuri abilitate, managementul datelor

Formarea profesională continuă, în funcție de complexitate, se realizează prin:

- 1) cursuri tematice și programe de perfecționare/specializare – până la 90 de ore (până la 3 credite);
- 2) cursuri și programe de perfecționare/specializare de scurtă durată – de la 90 de ore până la 300 de ore (3-10 credite);
- 3) cursuri și programe de perfecționare/specializare multidisciplinare – de la 300 de ore până la 600 de ore (10-20 de credite);
- 4) cursuri și programe de calificare suplimentară pentru nivelurile 3, 4, 5 ISCED, corespunzătoare aceluiași domeniu general de studii sau formare profesională – de la 540 de ore până la 900 de ore (18-30 de credite);
- 5) cursuri și programe de calificare suplimentară pentru nivelul 6 ISCED, corespunzătoare aceluiași domeniu general de studii sau formare profesională – de la 900 de ore până la 1800 de ore (30-60 credite);
- 6) cursuri și programe de recalificare profesională pentru nivelurile 3, 4, 5 ISCED, corespunzătoare unui alt domeniu general de studii sau formare profesională – de la 900 de ore până la 1800 de ore (30-60 credite);
- 7) cursuri și programe de recalificare profesională pentru nivelul 6 ISCED, corespunzătoare unui alt domeniu general de studii sau formare profesională – de la 1800 de ore până la 2700 de ore (60-90 credite).

- ✓ La finalizarea programelor de formare continuă a adulților, absolvenții susțin probe de absolvire, care reprezintă un set de probe teoretice și/sau practice specificate în programele de formare profesională continuă și primesc certificate sau diplome de calificare profesională, însoțite de câte o anexă, în care este reflectat conținutul programului, durata, nr. de credite etc., prin care se constată dobândirea competențelor specifice programului de formare profesională, cu respectarea criteriilor de asigurare a calității.

Pentru cursurile și programele de recalificare profesională și calificare suplimentară, se eliberează certificate și diplome:

- 1) în baza studiilor de nivel 3 ISCED – certificate de calificare;
- 2) în baza studiilor de nivel 4 ISCED/5 ISCED – diplome de nivel ISCED 4/ISCED 5;
- 3) în baza studiilor superioare – diplome de nivel 6 ISCED.

La finalizarea programelor de formare continuă pentru adulți, absolvenții susțin probe de absolvire, care reprezintă un set de probe teoretice și/sau practice specificate în programele de formare continuă și primesc certificate sau diplome de calificare

profesională, însoțite de o anexă, în care este reflectată conținutul programului, durata, nr. credite etc., care stabilește dobândirea de competențe specifice programului de formare profesională, cu respectarea criteriilor de asigurare a calității.

- ✓ Toate aceste tipuri de documente sunt completate de Centrul Tehnologiei Informaționale și Comunaționale în Educație (CTICE) pe baza informațiilor prezentate de AMTAP.

FINANȚAREA CURSURILOR LLL

Toate tipurile de programe LLL sunt finanțate din următoarele surse:

- 1) mijloacele achitate de persoanele fizice și juridice prin taxe pentru studii, fonduri externe (proiecte);
- 2) mijloacele asociațiilor profesionale și ale patronatelor;
- 3) mijloacele oferite din sponsorizări și donații;
- 4) veniturile din alte activități legale.

- ✓ Practica demonstrează că predomină achitarea individual (din mijloace personale).

ASIGURAREA CALITĂȚII ULLL

AMTAP își orientează activitatea sa spre creșterea competitivității naționale și internaționale prin asigurarea calității ofertei educaționale și a rezultatelor demersurilor sale, practicând un management performant, încurajând o atitudine responsabilă pentru calitate a întregului personal didactic și administrativ. Astfel, una dintre direcțiile strategice importante ale activității AMTAP o constituie asigurarea calității procesului didactic la toate nivelurile, inclusiv și în cadrul învățământului pe tot parcursul vieții.

În cadrul AMTAP rectorul și Consiliul de Evaluare și Asigurare a Calității Studiilor stabilesc strategia și politica în domeniul calității. În vederea evaluării și asigurării calității programelor de studii, secția LLL va colabora cu secția *Managementul Calității și Dezvoltarea Curriculară*.

Asigurarea calității în procesul de formare profesională continuă a adulților va fi realizată printr-un ansamblu de acțiuni de consolidare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare de programe de formare profesională, prin care se va forma și se va consolida încrederea beneficiarilor că instituția ofertantă de servicii de formare profesională continuă îmbunătățește standardele de calitate în conformitate cu misiunea asumată de aceasta.

Obiectivul strategic al conducerii AMTAP în domeniul asigurării calității îl constituie implementarea și menținerea unui Sistem de Management al Calității care permite monitorizarea, evaluarea și îmbunătățirea continuă a calității. Secția este o parte comună a procesului de realizare a acestui obiectiv, ce rezidă în realizarea idealului și imperativelor sociale, culturale și spirituale aferente educației printr-un complex de

activități, în realizarea formării profesionale continuă (perfecționare, specializare și recalificare) a specialiștilor din domeniul artistic.

Prioritățile principale ale strategiei LLL în domeniul calității vor consta în asigurarea unui management eficient la nivel de secție; încheierea acordurilor de colaborare cu instituții similare, prestatoare de servicii LLL atât la nivel național, cât și internațional, în vederea schimbului de experiență și bune practici; elaborarea procedurilor privind evaluarea și monitorizarea programelor de formare continuă, precum și implementarea unui mecanism de autoevaluare.

Asigurarea calității programelor LLL din cadrul AMTAP va fi realizată prin:

- Dezvoltarea mecanismului de stimulare a cadrelor didactice cu privire la elaborarea cursurilor LLL;
- formarea formatorilor LLL instituționali;
- îmbunătățirea permanentă a bazei materiale a secției inclusiv a centrului LLL și utilizarea eficientă a acestora în procesul de instruire;
- valuri periodice: chestionarea formabililor referitor la calitatea cursurilor, prestația cadrelor didactice, precum și chestionarea angajatorilor, care va avea drept scop evaluarea calității a actului educațional, evaluarea calității programelor de studii, cunoașterea performanțelor individuale ale cadrului didactic, precum și a competențelor profesionale ale formabililor, având drept impact creșterea eficienței activităților instructiv-didactice și a serviciilor educaționale oferite de AMTAP, evaluările fiind realizate la nivelul secției și la nivelul structurilor instituționale;
- Efectuarea unor analize/cercetări ale programelor LLL, pentru îmbunătățirea continuă a acestora. Procesul de evaluare a programelor de formare continuă se va baza pe **autoevaluarea internă**, realizată în cadrul instituției în baza standardelor naționale în domeniul asigurării calității și pe **evaluarea externă** realizată de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), misiunea căreia constă în implementarea politicii statului ce ține de asigurarea calității a serviciilor educaționale prestate de instituțiile de învățământ superior din RM.

IV. ELABORAREA DE PROGRAME ȘI CURSURI ULLL

4.1. Tipuri de programe ULLL (formare continuă)

Învățământul superior se realizează pe două filiere: academică și profesională avansată, fiind structurat pe trei cicluri:

- a) ciclul I - studii superioare de licență (nivelul 6 ISCED);
- b) ciclul II - studii superioare de master (nivelul 7 ISCED);

c) ciclul III - studii superioare de doctorat (nivelul 8 ISCED).

Programele pentru studiile superioare de licență (nivelul 6 ISCED) corespund unui număr de 180-240 de credite de studii transferabile, câte 30 de credite pentru fiecare semestru.

Programele pentru studiile superioare de master (nivelul 7 ISCED) corespund unui număr de 90-120 de credite de studii transferabile, câte 30 de credite pentru fiecare semestru.

Programele de studii superioare de doctorat (nivelul 8 ISCED) corespund unui număr de 180 de credite de studii transferabile. Studiile superioare de doctorat se realizează prin programe de două tipuri:

a) doctorat științific, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, recunoscută pe plan internațional. Doctoratul științific constituie o condiție pentru dezvoltarea carierei profesionale în învățământul superior și în cercetare;

b) doctorat profesional, în domeniile artelor și sportului, care are ca finalitate producerea de cunoaștere originală în baza aplicării metodei științifice și a reflecției sistematice asupra unor creații artistice sau asupra unor performanțe sportive de înalt nivel național și internațional. Doctoratul profesional poate satisface condiția pentru dezvoltarea carierei profesionale în învățământul superior și în cercetare în domeniile artelor și sportului.

Învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde învățământul general, profesional-tehnic și superior, precum și formarea profesională continuă a adulților.

Formarea continuă a adulților include:

a) educația generală, prin care se asigură dezvoltarea generală a adulților sub aspect cultural, socio-economic, tehnologic, ecologic;

b) formarea profesională continuă, prin care se înțelege orice proces de instruire în cadrul căruia un salariat, având deja o calificare ori o profesie, își completează competențele profesionale prin aprofundarea cunoștințelor în domeniul specialității de bază sau prin deprinderea unor noi metode sau procedee aplicate în cadrul specialității respective.

Formarea profesională continuă a adulților, în conformitate cu *Regulamentul de formare continuă a adulților*, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 193 din 24.03.2017, modificat prin Hotărârea de Guvern nr. 387 din 15.06.2022 și a prevederilor Cadrului Național al Calificărilor, se realizează în mod distinct pe niveluri de calificare:

1) nivelul 1 CNC și nivelul 2 CNC – prin programe de formare profesională a adulților, cu durata 90-900 ore/3-30 credite de studii;

2) nivelul 3 ISCED/ CNC prin:

a) programe de formare profesională a adulților/perfecționare, cu durata 150-900 ore/5-30 credite de studii;

- b) programe de recalificare profesională conexe meseriei formării profesionale inițiale absolvite, cu durata 300-900 ore/10-30 credite de studii.

3) nivelul 4 ISCED/CNC și nivelul 5 ISCED/CNC prin:

- a) programe de perfecționare/specializare, cu durata 150-900 ore/5-30 credite de studii;
- b) programe de recalificare profesională conexe meseriei/specialității formării profesionale inițiale absolvite, cu durata 900-1800 ore/30-60 credite de studii;

4) nivelul 6 ISCED/CNC prin:

- a) programe de perfecționare/specializare, cu durata 150-900 ore/5-30 credite de studii;
- b) programe de recalificare profesională conexe specialității formării profesionale inițiale absolvite, cu durata 1800-3600 ore/60-120 credite de studii.

Formele de organizare a formării continue a adulților sunt:

- a) cu frecvență;
- b) cu frecvență redusă;
- c) la distanță .

4.2. Autorizare, acreditare cursuri ULL

Autorizarea, acreditarea cursurilor ULL & Evaluarea internă (autoevaluarea) a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ este realizată de către instituția de învățământ în mod independent, în baza:

- *Metodologiei de evaluare externă a calității* în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă (HG nr. 616 din 18.05.2016), *modificată prin HG nr. 79 din 16.02.2022*;
- *Raportului de autoevaluare*, elaborat în conformitate cu cerințele expuse în *Ghidul de evaluare externă a calității*, aprobat de către ANACEC.

Perioada de referință pentru elaborarea Raportului de evaluare internă (autoevaluare) a calității cuprinde ultimii 5 ani de activitate a instituției/programului de studiu evaluat.

- 1) În cazul primei evaluări externe a calității în vederea acreditării, perioada de referință se calculează de la data obținerii autorizării de funcționare provizorie până la data evaluării solicitate, dar nu mai mult de 5 ani.
- 2) În cazul evaluării externe a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie a unui nou program de studiu/unei noi instituții de învățământ, în Raportul de evaluare internă (autoevaluare) nu vor fi reflectați indicatorii referitori la analiza finalităților programelor de studii indicați în Ghidul de evaluare externă a calității.

Evaluarea externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ este precedată de evaluarea internă (autoevaluarea) a calității, realizată de către instituția de învățământ.

Inițierea procedurii de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie a programului de studiu și/sau a instituției de învățământ se realizează dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

1) *instituția de învățământ superior:*

a) solicită un nou program de studiu la ciclul I (învățământ superior de licență), care este înscris în *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior* (ciclul I);

b) are programe de studii acreditate/reacreditate la ciclul I (studii superioare de licență) în domeniul de formare profesională în care solicită obținerea autorizării de funcționare provizorie a programului de studii la ciclul II (studii superioare de master);

c) are programe de studii acreditate/reacreditate la ciclul I (studii superioare de licență) și la ciclul II (studii superioare de master) în domeniul de formare profesională în care solicită obținerea autorizării de funcționare provizorie a programului de studii la ciclul III (studii superioare de doctorat);

d) este interesată în inițierea și desfășurarea activității de învățământ și de furnizare a educației și este fondată în baza legislației în vigoare;

e) dacă a obținut acreditare pentru cel puțin un program de studii de la ciclul I – studii superioare de licență sau studii superioare integrate într-un domeniu de formare profesională, este în drept să organizeze programe de formare profesională continuă de maximum 20 de credite/600 de ore în acest domeniu, după aprobarea respectivelor programe de către Senatul instituției de învățământ. În acest caz, programele de formare profesională continuă în domeniul de formare profesională respectiv se consideră autorizate să funcționeze provizoriu, însă nu sunt exceptate de la procedura de acreditare;

2) *instituția de învățământ în domeniul formării continue a adulților:*

a) solicită un nou program de formare profesională continuă, care se regăsește în *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor, Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor, Clasificatorul ocupațiilor și este înscris în Registrul național al calificărilor;*

b) este interesată în inițierea și desfășurarea activității de învățământ și de furnizare a educației și este fondată în baza legislației în vigoare.

Inițierea procedurii de evaluare externă a calității în vederea acreditării programelor de studii se realizează dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

1) pentru învățământul superior:

- a) instituția de învățământ dispune de autorizare de funcționare provizorie;
- b) instituția de învățământ are autorizare de funcționare provizorie pentru programul de studii la ciclul I (învățământ superior de licență) la care solicită obținerea acreditării;
- c) instituția de învățământ are programul/programele de studii acreditat(e) la ciclul I (studii superioare de licență) în domeniul/domeniile de formare profesională în care solicită obținerea acreditării programului de studii la ciclul II (studii superioare de master);
- d) instituția de învățământ are programul/programele de studii acreditat(e) la ciclul I (studii superioare de licență) și la ciclul II (studii superioare de master) în domeniul/domeniile de formare profesională în care solicită obținerea acreditării programului de studii la ciclul III (studii superioare de doctorat);
- e) programul de studii are promoție în fiecare an în ultimii 5 ani, cu excepția programelor de studii superioare de master și doctorat;

2) pentru formarea continuă a adulților:

- a) instituția de învățământ dispune de autorizare de funcționare provizorie;
- b) instituția de învățământ are autorizare de funcționare provizorie pentru programul de formare profesională continuă;
- c) programul de studii are promoție în ultimii 5 ani.

Instituția de învățământ superior care a primit acreditare pentru un program de studiu de la ciclul II (învățământ superior de master într-un domeniu de formare profesională) sau pentru un program de studii superioare integrate într-un domeniu de formare profesională, inclusiv programe interdisciplinare, este în drept să organizeze oricare alt program de studiu de la ciclul II (învățământ superior de master în acest domeniu), după aprobarea respectivului program de către Senatul instituției de învățământ. În acest caz, programele de studii de la ciclul II (învățământ superior de master în același domeniu de formare profesională) se consideră autorizate să funcționeze provizoriu, însă nu sunt exceptate de la procedura de acreditare. Programele de studii la formele de învățământ cu frecvență redusă și la distanță nu pot fi organizate dacă nu există programul respectiv de studii la învățământul cu frecvență acreditat;

Programele de studii de la formele de învățământ cu frecvență și la distanță nu pot fi organizate și evaluate în vederea acreditării dacă programul respectiv de studii nu este acreditat la forma de învățământ cu frecvență.

Acreditarea unui program de studii și a unei instituții de învățământ se acordă prin decizia Ministerului Educației și Cercetării, adoptate în baza deciziei Consiliului de conducere al

Agenției sau a deciziei unei alte agenții de evaluare a calității, înscrise în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.

După obținerea acreditării, programele de studii și instituțiile de învățământ sunt supuse, cel puțin o dată la 5 ani, evaluării externe a calității în vederea reacreditării.

Reacreditarea programelor de studii și a instituțiilor de învățământ se realizează în baza unei cereri de inițiere a procedurii de evaluare externă în vederea reacreditării depuse la Agenție de către instituția de învățământ/ consorțiu/parteneriat/filială/fondator/Ministerul Educației.

Procedura de evaluare externă a calității programului de studii/grupului de programe de studii și/sau a instituției de învățământ în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării are următoarele etape:

1) inițierea procedurii de evaluare de către instituția de învățământ/consorțiu/ parteneriat/filială/fondator/Ministerul Educației;

2) evaluarea internă a calității (autoevaluarea) și elaborarea Raportului de autoevaluare per program de studii/grup de programe de studii/instituție de învățământ;

3) evaluarea externă a calității:

a) depunerea cererii și a dosarului pe suport hârtie și în format electronic, completat conform anexei nr.1 din Metodologie, la Direcția de specialitate din cadrul Agenției;

a1) returnarea dosarului instituției de învățământ în cazul depistării neconformității rigorilor de completare a dosarului sau de elaborare a Raportului de autoevaluare, după o examinare prealabilă în cadrul Agenției;

a2) aprobarea de către Consiliul de conducere al Agenției a deciziei de inițiere sau respingere a procedurii de evaluare externă;

b) constituirea Comisiei de evaluare externă;

c) analiza Raportului de autoevaluare;

d) efectuarea vizitei de evaluare la instituția/instituțiile de învățământ și completarea „Fișei vizitei”;

e) elaborarea Raportului de evaluare externă;

f) examinarea și validarea rezultatelor evaluării externe de către Comisia de profil și înaintarea propunerilor de decizii, însoțite de un proces-verbal, către Consiliul de conducere al Agenției;

f1) examinarea rezultatelor evaluării și luarea deciziei de către Consiliul de conducere al Agenției;

- 4) transmiterea deciziei Consiliului de conducere al Agenției către Ministerul Educației;
- 5) acordarea autorizării de funcționare provizorie/acreditării de către Ministerul Educației și Cercetării pentru învățământul superior, profesional tehnic și de formare continuă;
- 6) aplicarea recomandărilor rezultate din evaluarea externă.

În cazul programelor de formare profesională continuă cu un număr de până la 900 de ore (30 de credite), preconizate a fi realizate în limitele a 6 luni consecutive, la inițierea unui nou program sau fondarea unei noi instituții de învățământ, evaluările externe în vederea autorizării de funcționare provizorie și în vederea acreditării instituției/programului de studii sunt realizate într-o singură evaluare externă, constituită din două etape: în vederea autorizării de funcționare provizorie și în vederea acreditării.

Consiliul de conducere al Agenției adoptă decizia privind autorizarea de funcționare provizorie și capacitatea de școlarizare în baza standardelor de acreditare, parte a prezentei Metodologii, pornind de la următoarele:

1) în cazul în care ponderea nivelului de realizare a fiecărui standard de acreditare constituie cel puțin 50%, iar standardul de acreditare 2. Proiectarea și aprobarea programelor are nivelul de realizare 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune autorizarea de funcționare provizorie a programului de studii sau a instituției de învățământ;

2) în cazul în care ponderea nivelului de realizare a cel puțin unui standard de acreditare constituie mai puțin de 50%, iar standardul de acreditare 2. Proiectarea și aprobarea programelor nu are nivelul de realizare 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune neautorizarea de funcționare provizorie a programului de studii sau a instituției de învățământ

Consiliul de conducere al Agenției adoptă decizia privind acreditarea sau neacreditarea programului de studii/instituției de învățământ și oferă capacitatea de școlarizare ținând cont de următoarele:

1) în cazul în care ponderea nivelului de realizare a fiecărui standard de acreditare constituie cel puțin 90%, iar standardul de acreditare 2. Proiectarea și aprobarea programelor și, respectiv, standardul de acreditare 5. Personalul academic are nivelul de realizare 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune acreditarea programului de studii sau a instituției de învățământ pentru o perioadă de 5 ani;

2) în cazul în care ponderea nivelului de realizare a standardelor de acreditare constituie 60-90%, iar standardul de acreditare 2. Proiectarea și aprobarea programelor și, respectiv, standardul de acreditare 5. Personalul academic are nivelul de realizare 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune acreditarea programului de studii sau a instituției de învățământ doar după înlăturarea neconformităților depistate, în termen de până la 6 luni, demonstrat printr-un raport exhaustiv.

- În cazul în care la expirarea termenului acordat instituția de învățământ demonstrează realizarea fiecărui standard de acreditare la o pondere de cel puțin 90%, iar standardul de

acreditare 2. Proiectarea și aprobarea programelor și, respectiv, standardul de acreditare 5. Personalul academic au nivelul de realizare 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune acreditarea programului de studii sau a instituției de învățământ pentru o perioadă de 5 ani.

- În cazul în care la expirarea termenului acordat instituția de învățământ nu demonstrează realizarea fiecărui standard de acreditare la o pondere de cel puțin 90%, iar standardul de acreditare 2. Proiectarea și aprobarea programelor și, respectiv, standardul de acreditare 5. Personalul academic nu au nivelul de realizare 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune neacreditarea programului de studii sau a instituției de învățământ;

3) în cazul în care ponderea nivelului de realizare a cel puțin unui standard de acreditare constituie mai puțin de 60%, iar nivelul de realizare a standardelor de acreditare 2 și 5 este mai mic decât 100%, Consiliul de conducere al Agenției propune neacreditarea programului de studii sau a instituției de învățământ

Instituția de învățământ elaborează și implementează un plan de măsuri corective pentru eliminarea neconformităților identificate în procesul de evaluare externă a calității și, în termen de 6 luni, îl prezintă Agenției, în conformitate cu *Procedura de monitorizare postevaluare a programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă*, elaborată de Agenție.

V. LIVRAREA CURSURILOR ULL

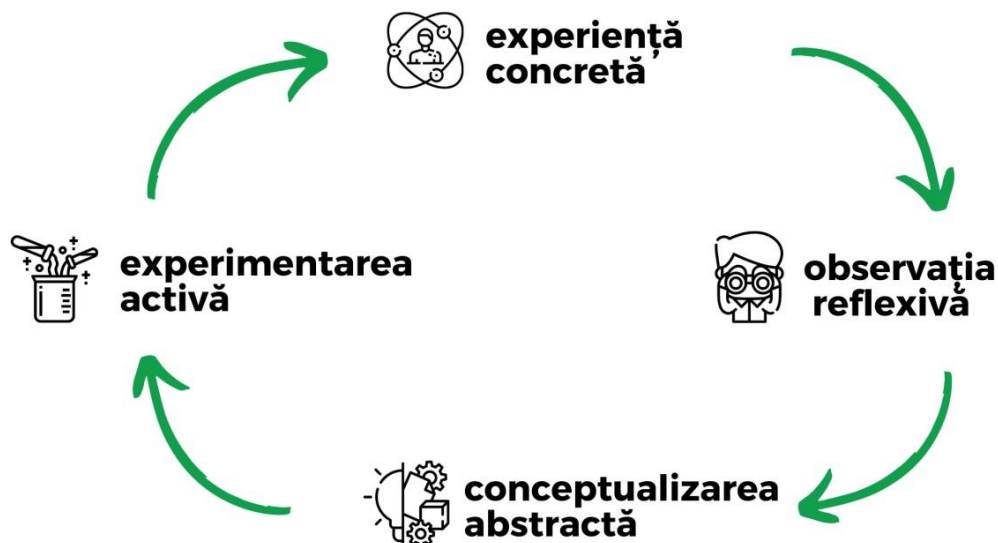
5.1. Modele de livrare a cursurilor ÎPV

Modul de livrare a cursurilor de formare continuă trebuie să fie adaptat la specificul cursanților! Pentru un public de adulți, se va lua în calcul cunoștințele, experiența lor profesională, dar și de viață pe care deja o dețin. În același timp, procesul de învățare a adulților trebuie să fie focusat pe dezvoltarea unor abilități concrete.

În instruirea adulților pot fi aplicate diverse modele de predare. Spre exemplul, modelul clasic sau cel sugerat de Colb:

1. **Modelul clasic** – se referă la modelul tradițional de predare. Conținutul cursului este divizat în blocuri informaționale autonome și interdependente, fiecare bloc fiind constituit din teorie și activități practice. Activitățile practice au rolul de a pune în aplicare cunoștințele achiziționate în cadrul cursului.

2. **Modelul Colb** – presupune organizarea cursului prin aplicarea stilului experiențial de învățare. Modelul se bazează pe ideea că toți adulții au deja anumite experiențe de viață și le este mult mai ușor să accepte noi cunoștințe dacă acestea sunt conectate cu cunoștințele și experiențele pe care le dețin. În acest model procesul de predare-învățare este prezentat sub forma unui ciclu, care constă din 4 etape:

✓ **experiența concretă** – realizarea unei acțiuni sau descrierea experiențelor precedente ale cursanților (10% din timp);

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

- ✓ **observația reflexivă** – cursanții reflectă asupra experienței pe care o posedă (20% din timp);
- ✓ **conceptualizarea abstractă** – formularea unei teorii în baza experiențelor practice (cunoștințele dispersate sunt conectate într-un concept comun). Conținutul teoretic formulat de către cursanți este completat de către trainer cu cunoștințe noi (50% din timp);
- ✓ **experimentarea activă** – cursanții experimentează, aplică în practică cunoștințele noi (30% din timp).

“Învățarea este procesul în care cunoașterea este creată prin transformarea experienței” (David Kolb, 1984). Pentru mai multe detalii despre modelul experiențial de învățare, accesați: <https://www.niu.edu/citl/resources/guides/instructional-guide/experiential-learning.shtml>

5.2. Căi de livrare a cursurilor ÎPV

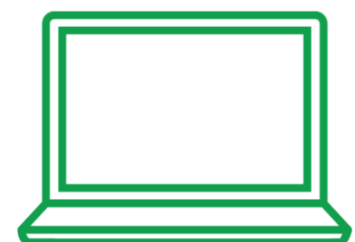
Livrarea cursurilor de învățare pe tot Parcursul Vieții poate fi realizată aplicând diverse canale de predare-învățare:

- cu prezență fizică;
- online;
- hibrid.

Alegerea canalului de organizare a cursului depinde de specificul metodelor de predare, conținutul și obiectivele cursului, specificul grupului țintă (amplasarea geografică, competențele digitale, obișnuințele de învățare etc.), dotarea tehnică și competențele digitale ale trainerului.

Curs cu prezență fizică

Cursurile cu prezență fizică sau offline sunt metoda clasică de învățare. Acestea se desfășoară într-o sală, la îndrumarea și coordonarea unui trainer, cu apropierea fizică a acestuia, dar și a cursanților între ei. Pentru asigurarea accesului cursanților la conținuturile cursului, materialele didactice (PPT, manuale, texte, video, documente oficiale, studii de caz etc.) sunt transmise fizic, în format electronic prin email, sau sunt plasate pe pagina cursului din Moodle, Google Classroom, Web etc. sau pe o platformă cloud de stocare a materialelor, gen Google Drive.

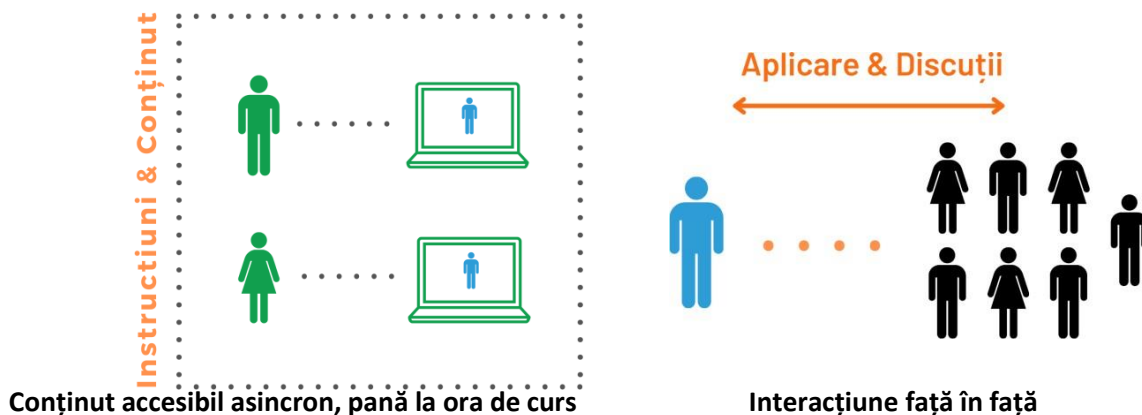
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Cursurile cu prezență fizică pot fi organizate în forma tradițională (toate activitățile de învățare se desfășoară în clasa de curs, fiind folosite sau nu tehnologii de transmitere a conținutului cursului către cursanți) sau utilizând metoda **Flipped Classroom** (clasa inversată).

În cazul Flipped Classroom, cursanții studiază mai întâi materialul cursului puse la dispoziție de către trainer (texte, conținuturi video, podcast-uri, realizează teste, participă la discuții online etc.), apoi, în cadrul întâlnirilor față în față învață cum să implementeze ceea ce au învățat individual). Conținutul cursului este plasat pe o platformă online și este studiat de către cursanți până la activitatea din sală.

Pentru mai multe detalii despre modul de organizare a **clasei inversate** accesați: <https://www.weber.edu/WSUImages/tlf/TLF%202013/Flipped%20Classroom%20Field%20Guide.pdf>

Unele avantaje ale cursurilor offline:

- Comunicarea directă cu trainerul influențează percepția informațiilor, grație conectării memoriei asociative, care are un efect pozitiv asupra învățării.
- Permite implicarea activă a cursanților în activitățile din cadrul cursului, asigurând un mediu favorabil învățării.
- Pot fi puse imediat întrebări pentru a clarifica zonele obscure ale subiectelor din conținutul trainingului. Feedback imediat din partea trainerului și colegilor.
- În timp ce studiază, cursanții interacționează și comunică între ei, ceea ce le permite să facă cunoștințe valoroase care îi vor ajuta în viitorul.

Curs online

Cursurile online presupun conectarea trainerului cu cursanții prin intermediul Internetului, folosind diverse platforme online de comunicare, management a procesului de învățare, chestionare etc. Cursurile online pot fi organizate prin aplicarea

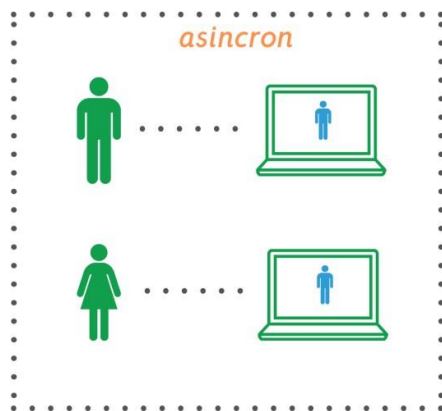

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

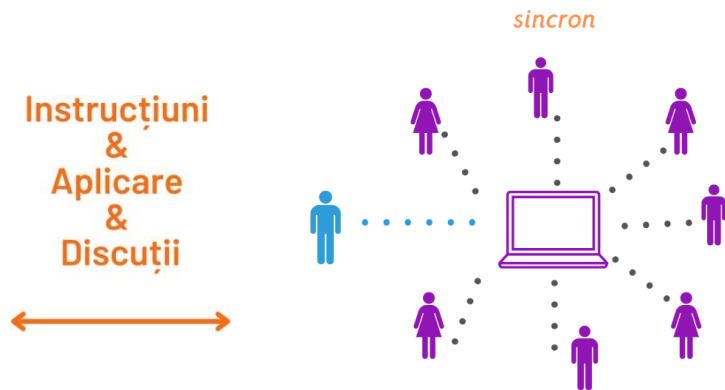
COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

a două metode: sincron și asincron.

Parcurgerea individuală a cursului
accesibil online 24/24

Sesiuni de training cu prezența online
a trainerului și cursanților

Metoda sincron - predarea informației și captarea acesteia de către cursanți se desfășoară în același timp. În acest scop sunt organizate traininguri live, utilizând platforme de comunicare precum Zoom, Microsoft Teams etc.

Avantajele metodei sincron: comunicarea în timp real, trainerul este conectat direct cu publicul său, având posibilitatea să observe eventuale distrageri sau pierderi ale atenției/interesului și să reacționeze imediat. În același timp, poate răspunde în timp real la întrebări și completa neclarități ce apar pe parcursul sesiunii. Dezavantajele metodei sincron: pot apărea dificultăți tehnice legate de imagine, sunet, conexiune Internet care reduc calitatea trainingului.

Metoda asincron trainerul alege un mijloc intermediar de transmitere a informației, precum platformele Moodle, Udemy etc., crearea unui canal pe Youtube sau alte rețele de socializare-cursanții vor accesa platformă intermediară pentru a prelua informația.

Avantajul metodei asincron: informația livrată cursanților este mai bine pregătită, cu mai multe explicații sau exemple, aplicații practice. Cursanții accesează conținuturile în timpul comod fiecăruia și pot reveni repetat. Trainerul poate reveni pe platformă pentru a actualiza/completa conținuturile. Cursantul are mai mult timp pentru a citi, viziona, exersa decât în cazul cursurilor sincron. Dezavantajele metodei asincron: lipsa comunicării trainer-cursant, cursant-cursant.

Unele avantaje ale cursurilor online:

- *Sunt mult mai accesibile pentru cursanți din perspectiva timpului, banilor, locației.*
- *Sunt ușor de păstrat, cursanții având posibilitatea de a reveni la materialele cursului.*
- *Materialele de curs pot fi mai diversificate, oferind posibilitatea de conectare cu un volum mare de resurse accesibile online.*
- *Oferă intimitate cursanților, aceasta fiind un avantaj în special pentru persoanele introverte, care nu se simt confortabil în prezența unui grup mare de oameni și nu vor să se expună sau să vorbească în public.*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

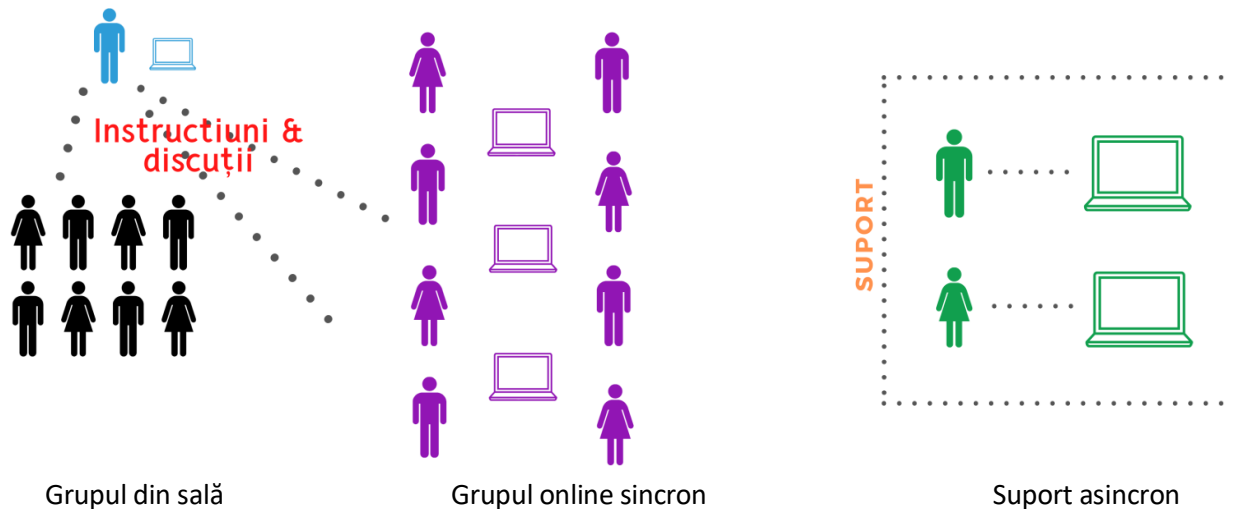

Curs hibrid

Cursurile hibrid presupun combinarea activităților online cu cele offline - trainerul lucrează în același timp cu cursanții care se află în sala fizică, cât și cu cei care s-au conectat online, folosind diverse instrumente hardware și software pentru conferințe video și comunicare. Cursurile hibrid oferă flexibilitate în livrarea sincronă a conținutului, permițând cursanților să participe la discuțiile în mod sincron, indiferent de forma de participare – offline sau online.

Cursurile hibrid pot fi organizate în diverse forme:

Modelul HyFlex – presupune livrarea simultană a conținutului cursului către cursanții care participă la curs în sală cât și către cei ce se conectează online, cursanții sunt implicați simultan în discuții prin intermediul platformelor de tipul Zoom. Sesiunile sincron sunt complementate de activități asincron (teme pentru acasă, discuții, chestionare etc.) găzduite pe platforme LMS (ex. Moodle). Cursanții aleg independent sesiunile la care participă online/offline sau trainerul face un grafic de participare prin rotație a cursanților la sesiunile offline.

Pentru unele activități din cadrul cursului poate fi destul de dificil de a le organiza sincron online și offline, respectiv acestea vor fi sincron pentru grupul cu prezență fizică și asincron (cu materiale video, texte, sarcini, teste etc. pregătite din timp) pentru grupul ce participă online.

Pentru mai multe detalii despre modelul HyFlex accesați <https://library.educause.edu/-/media/files/library/2020/7/eli7173.pdf>

Modelul Flipped Classroom modificat – presupune livrare asincronă a conținutului înainte de sesiunile trainigului (videoclipuri, texte, podcasturi etc.) și organizarea activităților interactive/aplicative în sală cu 1/3 dintre cursanți conform unui grafic de rotație a grupurilor. Ceilalți membri ai grupului completează activitățile applicative online.

Instructiuni & Conținut

Conținut înainte de curs - asincron

Grup cu prezență fizică

SUPPORT

Activități curs & Suport - asincron

Aplicarea acestui model presupune atât pregătirea conținuturilor care vor fi livrate până la sesiunea offline, cât și activități aplicative diferite pentru cursanții care participă offline și cei care participă online. În același timp, deoarece cursanții participă doar la o parte dintre activitățile față în față este nevoie de monitorizare permanentă a progresului obținut în realizarea cursului, feedback individual și suport în realizarea sarcinilor practice.

Unele avantaje ale cursurilor hibrid:

- *Flexibilitate – permite cursanților să gestioneze timpul eficient, dacă nu pot participa la trainingul offline se pot conecta online.*
- *Accesibilitate – cursanții pot economisi pe cheltuielile de transport și de ședere grație faptului că se pot conecta la curs de la distanță, participând la activitățile offline doar periodic.*
- *Rezultatele obținute sunt mai înalte decât în cazul cursurilor online grație posibilității de a interacționa cu trainerul și cu colegii în sesiunile offline.*
- *Implicarea mai activă a cursanților în procesul de învățare.*

Vânzarea cursurilor ÎPV

Avansarea economiei cunoașterii generează o creștere continuă a cererii pentru cursurile de formare continuă. În același timp, piața solicită tot mai multe cursuri online, acestea fiind mai accesibile și comode pentru public. După cum arată unele date recente, piața globală de e-learning va ajunge la 325 miliarde de dolari către anul 2025, rata de creștere anuală a industriei fiind de 7,5%. Respectiv, dezvoltarea cursurilor, în special a celor online, este o nișă de perspectivă ce poate fi exploatată de către profesori și experții în diverse domenii – cursurile asigurându-le venituri suplimentare.

Succesul cursurilor de formare continuă depinde de un șir de factori cei mai importanți fiind:

- Brandul personal al trainerului (cât de recunoscut este acesta);
- Nivelul de expertiză al trainerului;
- Conținutul cursului (se referă la informația pe care o conține, modul de prezentare/accesare, activitățile practice, finalitățile pe care le va obține cursantul);

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

- Dimensiunea publicului țintă;
- Veniturile și capacitatea de plată a publicului țintă;
- Dimensiunile pieței și concurența;
- Abilitățile de marketing și vânzări ale echipei ce gestionează cursul.

Respectiv, succesul unui curs ÎPV depinde atât de trainer, conținut, interesele și posibilitățile publicului țintă, cât și de strategiile de marketing și vânzări aplicate. Pentru a atrage atenția publicului țintă și al motiva să acceseze cursul este nevoie ca autorul sau echipa care administrează cursul să se focuseze pe cele 4 componente ale mix-ului de marketing: produs, preț, plasare, promovare.

5.3. Crearea și împachetarea produsului

Succesul unui curs depinde de gradul în care acesta este adaptat la necesitățile și posibilitățile publicului țintă. Dacă cursul țintește diverse categorii de cursanți, acesta trebuie să fie adaptat la specificul fiecărui segment în parte.

Crearea cursului

Câteva momente cheie de luat în calcul la etapa de creare a cursului pentru a-i asigura vânzări:

- **Alegerea tematicii cursului** – tematica cursului trebuie să fie legată de expertiza pe care o deține trainerul, în același timp să corespundă interesului publicului țintă (rezolvă o problemă a lor, le permite să obțină performanțe care le va oferi anumite avantaje pe viitor, este o tematică un trend etc.). Înainte de a începe crearea cursului se recomandă testarea ideii prin organizarea unor webinare, organizarea de sondaje, interviuri etc., în baza cărora se va constata dacă publicul este sau nu interesat de acest produs.
- **Explorarea domeniului** – analiza literaturii, publicațiilor, tendințelor, concurenților. Dacă pe piață există deja cursuri la aceeași tematică, trebuie de analizat foarte atent ce există deja și de identificat prin ce se va diferenția cursul pe care intenționăm să-l lansăm, să găsim argumente valoroase prin care să atragem atenția publicului țintă.
- **Schițarea cursului** – divizarea conținutului în module/secțiuni și stabilirea modului de parcurgere de către cursanți, scoaterea în evidență a rezultatelor pe care le vor atinge la finele fiecărui modul și a cursului integral. Este important ca conținutul cursului să fie corelat cu finalități concrete, care contează cu adevărat pentru publicul țintă.
- **Crearea conținutului** – crearea de PPT, videoclipuri, texte, aplicații practice, quiz-uri, sondaje, templateuri etc. La această etapă contează atât conținutul informațional pe care intenționăm să-l livrăm, cât și forma în care acesta va fi livrat. Se recomandă divizarea conținutului informațional în doze mici, care vor fi oferite în format diferit, spre exemplu textele vor fi combinate cu file-uri audio și cu videoclipuri, în același timp, conținutul informațional va fi combinat cu sarcini aplicative, preferabil cu utilizarea soluțiilor

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

digitale pentru a diminua timpul necesar realizării sarcinilor și permit afișarea imediată a rezultatelor. Cu cât cursul va fi mai aplicativ, iar tehnicile de transmitere a informației mai accesibile și interactive, cu atât interesul față de curs va fi mai mare.

- **Titlul cursului** – aceeași tematică și conținut poate fi scoasă pe piață sub diferite titluri. Chiar dacă pare că cele mai importante într-un curs sunt conținutul și expertiza trainerului, nu trebuie de ignorat importanța și impactul pe care îl poate avea titlul asupra publicului. Titlul este acel element în baza cărui publicul își va crea prima impresie despre conținutul și finalitățile cursului. Un titlu bun va atrage atenția și va încuraja publicul să facă click pe publicitatea online, să intre pe pagina de vânzare pentru a afla ce îi oferă și cum poate beneficia de el.

Unele recomandări ce pot fi utile la formularea titlului:

- utilizați serviciile oferite de motoarele de căutare, gen Google trends pentru a identifica care sunt cuvintele cheie folosite de către public la căutarea conținuturilor incluse în curs. Folosiți cele mai populare expresii utilizate la căutare pentru a formula titlul – așa cursul va apărea în top atunci când cineva caută online informații la tematica respectivă.
- adaptați titlul cursului la specificul publicului țintă (specific lingvistic, probleme cu care se confruntă, valori, percepție a informației etc.)
- titlul trebuie să fie scurt și simplu - titlurile scurte și directe, care redau esența conținutului sunt mult mai atractive pentru clienți.

Pentru mai multe sfaturi despre cum să alegeți un titlu bun cursului accesați <https://www.learnworlds.com/catchy-e-course-titles-tips-ideas-examples/>

5.4. Împachetarea cursului

Împachetarea se referă la modul în care cursul va ajunge la cursant. Aici urmează să răspundem la 2 întrebări:

1. Ce model de livrare a cursului vom aplica - offline, online sau poate hibrid? Dacă alegem să-l livrăm online, va fi conținutul livrat în format sincron sau asincron?
2. Cursul va fi accesibil într-o singură variantă sau oferim publicului posibilitatea de a alege din câteva versiuni posibile?

Publicul țintă va aprecia disponibilitatea trainerului de a oferi cursul în diferite versiuni, aceasta făcând cursul mai personalizat. Spre exemplu, cursul este divizat în module cu finalități clare, cursantul având posibilitatea de a cumpăra cursul integral sau de a alege modulele care îl interesează, prețul cursului variind în funcție de alegerea făcută.

O altă modalitate de personalizare a cursului – oferirea cursului în diferite versiuni, în funcție de facilitățile la care are acces cursantul. Spre exemplu: versiunea Basic – acces la conținutul teoretic, template-uri gratuite, aplicații de autoevaluare digitală a cunoștințelor; versiunea

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Premium – conținut teoretic, 2 module bonus, template-uri gratuite, autoevaluare digitală, chatcu trainerul și ceilalți cursanți, feedback personalizat al trainerului per fiecare modul.

5.5. Stabilirea prețului

Stabilirea prețului presupune găsirea răspunsului la 2 întrebări:

1. Cum va fi taxat utilizatorul?
2. Cât va plăti utilizatorul pentru curs?

Cum poate fi taxat utilizatorul?

Pot fi aplicate diferite strategii de taxare a utilizatorilor cursului:

Cursul este oferit gratuit – această strategie poate fi folosită în diferite cazuri:

- cheltuielile de elaborare și livrare a cursului sunt acoperite de finanțatori sau de către sponsori, condiția finanțării fiind oferirea gratuită a cursului pentru toți sau pentru anumite categorii de utilizatori;
- cursul este la etapa de testare, respectiv, este oferit gratuit pentru un termen scurt în scopul de a verifica cum funcționează, ce ajustări sunt necesare și de a acumula feedback de la utilizatori;
- cursul are ca scop demonstrarea valorii conținutului, a expertizei trainerilor și se folosește în scopul de a vinde un curs mai complex și costisitor;
- versiunea gratuită este folosită ca instrument de vânzare, mizând pe faptul că utilizatorii interesați de tematică vor accesa versiunea plătită, care este mult mai complexă și oferă mai multe facilități;
- cursul este folosit pentru promovarea brandului și crearea comunității, a bazei de date de utilizatori potențiali a altor cursuri, vândute sub același brand;
- cursul este oferit în calitate de bonus pentru o anumită achiziție, în scopuri de fidelizare a clienților;
- cursul gratuit este monetizat prin alte căi decât taxa pentru curs, ca exemplu, prin taxa pentru eliberarea certificatului, sau prin oferirea serviciilor de consultanță în domenii conexe cu tematica cursului, prin vânzarea de produse/servicii conexe cu tematica cursului.

Cursul presupune o plată de o singură dată – este stabilit un preț clar, plătit o singură dată de către utilizator și sunt anunțate facilitățile pe care le va primi utilizatorul în baza prețului achitat. În acest caz pot fi aplicate mai multe strategii de stabilire a plății:

- stabilirea prețului pentru cursul integral și/sau pentru fiecare modul în parte, utilizatorul având posibilitatea să aleagă cursul integral sau doar modulele care îl interesează;
- pentru același conținut informational sunt stabilite prețuri diferite,

în funcție de facilitățile pe care le alege utilizatorul (ex. versiunea Basic sau versiunea Premium).

Avantajul acestei metode constă în faptul că trainerul poate ușor să comunice valoarea cursului, poate oferi reduceri pentru următoarele cursuri achiziționate iar utilizatorului îi este clar pentru ce plătește.

Cursul este oferit în bază de abonament – în baza abonamentelor lunare utilizatorii au acces la curs și facilități conexe cursului: utilizarea unor instrumente digitale accesibile doar pe pagina cursului, acces la informații adiționale care țin de tematica cursului (ex. podcasturi), acces la comunitatea utilizatorilor și chat/forum cu trainerul și utilizatorii.

Pentru ca utilizatorii să fie dispuși să plătească abonamente lunare este nevoie ca prezența pe pagina cursului să-i ofere valoare suplimentară. Ca exemplu, conținutul cursului este permanent înnoit, comunitatea de utilizatori este valoroasă prin activitatea desfășurată – membrii răspund la întrebări legate de tematica cursului, se împartă cu experiența proprie etc.

Cât va plăti pentru curs?

Stabilirea prețului cursului este o sarcină extrem de importantă – nivelul prețului afectează profitabilitatea cursului: dacă prețul este prea mare s-ar putea ca numărul de cumpărători să fie prea mic, pe când prețul mic poate să asigure vânzări mari dar să nu acopere cheltuielile. Uneori se consideră că prețul mic face cursul mai atractiv și invers, dar aceasta frecvent nu funcționează – cumpărătorul ar putea pune la îndoială calitatea cursului și competența trainerului dacă prețul este prea mic, și invers, prețul mare poate insufla încredere și disponibilitate mai mare de a fi cumpărat.

Ca și în cazul altor produse/servicii pentru stabilirea prețului cursurilor pot fi aplicate 3 metode:

1. **stabilirea prețului în funcție de costuri** – în acest caz se identifică toate cheltuielile legate de pregătirea și livrarea cursului (arendă spațiu, rechizite, apă, pauze de cafe, recompensele trainerului, cheltuieli de marketing, recompensele asistenților etc.) și se stabilește care este numărul mediu de persoane în grup. Prin raportarea cheltuielilor totale la numărul de persoane în grup se va determina cheltuielile ce revin unei persoane. Adăugând o marjă de profit la costurile per persoană (ca exemplu, 50%), se obține prețul cursului pentru o persoană. În cazul acestei metode de formare a prețului, pentru a asigura profitabilitatea cursului trebuie de luat în calcul absolut toate cheltuielile, iar grupul de cursanți să fie format dintr-un număr egal sau mai mare comparativ cu cel anticipat, în caz contrar se va pierde profitul.
2. **stabilirea prețului în funcție de concurență** – în acest caz prețul se stabilește în funcție de media existentă pe piață la cursuri cu exact aceeași tematică sau cu tematici similare. Un moment important – publicul țintă poate accepta prețurile mari ale unor concurenți deoarece au încredere în calitatea cursului și expertiza trainerului,

certificatul eliberat de ei este credibil etc., dar nu este garantat că ei vor fi dispuși să plătească același preț pentru cursul oferit de altcineva. Aplicând această metodă de formare a prețului este important de a testa care este reacția publicului la prețul oferit. Testarea poate fi făcută prin afișarea diferitor prețuri în diferite intervale de timp sau în campanii diferite de marketing, ulterior prețurile vor fi ajustate în funcție de comportamentul consumatorilor.

3. **stabilirea prețului în funcție de disponibilitatea cursanților de a plăti** – metoda pornește de la faptul că atât necesitățile de formare a utilizatorilor cât și posibilitățile de plata sunt diferite, respectiv, pentru a acoperi mai multe segmente de clienți vor fi oferite versiuni diferite ale cursului. Ca exemplu, sunt afișate versiunile Basic și Premium ale cursului, cu facilități, dar și cu prețuri diferite utilizatorul având posibilitatea de a alege versiunea care îi convine mai mult.

Fiecare dintre cele 3 metode de stabilire a prețului are avantajele dar și dezavantajele sale, respectiv, la stabilirea prețului este bine să fie luate în considerație toate 3.

5.6. Plasarea cursurilor

Plasarea cursurilor se referă la canalele prin care sunt expuse spre vânzare cursurile. Există 3 canale prin care cursurile pot fi vândute:

- prin intermediul unei platforme specializate/marketplace în vânzarea cursurilor online;
- prin intermediul unei organizații specializată în vânzarea și administrarea cursurilor;
- prin canale proprii – web a cursului, paginile cursului pe rețelele de socializare etc.

Marketplace-uri pentru cursuri online – sunt platforme online prin intermediul cărora oricine își poate expune spre vânzare cursuri, platforma asumându-și atragerea pe platformă a unui număr cât mai mare de utilizatori. Grație platformei, cumpărătorul poate găsi în același loc multiple cursuri la tematica de care este interesat (toate ofertele vânzătorilor fiind listate într-un catalog comun de cursuri), iar vânzătorul se poate adresa prin intermediul platformei la un număr foarte mare de potențiali cumpărători. Pe lângă faptul că platforma asigură conexiunea dintre cumpărătorul și vânzătorul de cursuri online, ele mai soluționează și diverse probleme legate atât de logistica cursului (găzduire web a cursului, vânzări, încasări de plăți, marketing etc.) cât și de managementul cursului (înscrisere la curs, monitorizarea progresului, comunicare, evaluarea cunostintelor, generarea certificatelor etc.). Unele platforme oferă și soluții digitale pot fi utilizate la etapa de creare a conținuturilor cursului.

Fiecare marketplace are modelul său de monetizare (din ce câștigă bani – din vânzarea cursurilor sau din alte servicii, ex., cursurile sunt gratuite dar se percep taxe pentru eliberarea certificatelor), dar și modelul prin care sunt recompensați autorii de cursuri. Spre exemplu,

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

autorii de cursuri primesc 50% din încasările din vânzarea cursurilor prin intermediul platformei www.udemy.com, iar cei care își vând cursurile pe www.skillshare.com sunt remunerați sub formă de royalty (plată pentru dreptul de autor) pentru fiecare minut de vizualizare a cursului amplasat pe platformă.

Accesați link-ul pentru a afla despre cum funcționează 12 cele mai populare marketplace-uri pentru cursuri: <https://instructor-academy.onlinecoursehost.com/best-online-course-marketplaces/>

Organizații specializate – sunt anumite unități instituționale specializate în dezvoltarea și livrarea programelor ÎPV. Se obișnuiește ca în cadrul universităților/colegiilor să existe unități responsabile de formarea continuă (ex. în ASEM sunt Școala de Formare Continuă, MACIP etc.), care dezvoltă propriile programe, dar și pot susține profesorii și experții să dezvolte și să vândă programe ÎPV din numele acestor unități instituționale/comanii. În același timp, pot exista diverse ONG-uri, companii private (ex. compania Proactive) care fac același lucru – dezvoltă și comercializează cursuri ÎPV.

Avantajele utilizării acestui canal: 1. va fi mai ușor de ajuns la publicul țintă (cel puțin la etapa de lansare pe piață a autorului), unitatea instituțională/compania având deja un nume, clienți fideli, experiență în marketing etc.; 2. va fi mai simplu de a identifica tematica și formatul cursului – unitatea instituțională/compania are experiență și tehnici legate de studiul pieței, analiza potențialului cursului, cunoaște care sunt tendințele pieței, specificul diferitor categorii de clienți etc. 3. autorului îi este mai simplu să dezvolte cursul – unitatea instituțională/compania preia procesele legate de administrare, marketing, vânzare curs, dar și unele procese legate de elaborarea cursului, spre exemplu, editarea materialelor didactice (text, video etc.), digitalizarea sarcinilor practice etc.

Important: la încheierea acordului de colaborare trebuie să fie negociate 2 aspecte: 1. cum va fi remunerat autorul; 2. cui vor aparține drepturile de autor asupra cursului. Aceste două momente sunt decisive, în special, dacă cursul va fi livrat online, în regim asincron

Canale proprii – autorul se ocupă individual de întregul proces de analiză și testare a pieței, dezvoltare conținut, administrare curs, marketing și vânzări sau angajează persoane care vor fi responsabile de anumite procese legate de elaborarea, managementul și vânzarea cursului.

Avantajele canalului: 1. autorul decide individual cum va arăta și cum va fi promovat, administrat cursul; 2. Autorul gestionează individual fluxurile financiare. Dezavantaje: 1. Scoaterea produsului pe piață poate necesita mult timp, autorul fiind responsabil de absolut toate procesele; 2. Ignorarea unor procese importante – timpul pe care îl are la dispoziție autorul, dar și competențele pe care le posedă sunt limitate, respectiv, vor fi date priorități unor procese (spre exemplu, calității informației incluse în curs), alte procese fiind

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ignorete(spre exemplu, din lipsă de timp, comunicarea curentă cu utilizatorii și/sau cu persoanele interesate de curs va fi ignorată.) Pentru a depăși aceste dezavantaje autorul poate angaja persoane care să fie responsabile de anumite procese, dar acest lucru va fi dificil, din punct de vedere financiar, la etapa de lansare pe piață a cursului.

Important: Pentru a asigura vânzarea cursurilor prin acest canal, este nevoie de a investi timp și bani în promovarea atât a cursului cât și a expertului.

Bonus! Importanța paginii de vânzare a cursului.

Indiferent de modul în care va fi organizat cursul (online, offline, hibrid), acesta are nevoie de participanți/utilizatori, care la rândul său trebuie să afle despre existența cursului, dar și să înțeleagă ce beneficii va obține de la cursul respectiv. Aceste sarcini pot fi soluționate prin elaborarea unei pagini de vânzare a cursului (landing page), care va fi accesibilă online, va conține cele mai relevante informații pentru utilizatori, dar și prin intermediul cărei doritorii se vor înscrie la curs. Dacă cursul are o astfel de pagină, toate campaniile de marketing trebuie să fie conectate cu pagina respectivă. Pagina va oferi și posibilitatea de a analiza de unde vin clienții și care din informația plasată online prezintă pentru ei un interes mai mare.

O pagină de vânzări necesită două lucruri: textul și designul. Pentru a scrie un text perfect, este important de a cunoaște publicul, ce necesități/interese are și cum poate fi convins. Cu alte cuvinte, textul de pe pagina web trebuie să răspundă la 3 întrebări cheie: 1. pentru cine este cursul; 2. ce îi va oferi acest curs; 3. prin ce acest curs este benefic pentru el.

În ceea ce privește designul paginii, pentru acesta nu este nevoie de competențe tehnice specifice (web design și programare). În acest scop pot fi utilizate platforme online (constructoare de site-uri), care oferă șabloane gata făcute, ușor de personalizat/adaptat. Unele platforme ce pot fi folosite în acest scop: www.leadpages.com, <https://tilda.cc>, <https://onepage.com>, www.wix.com, www.learnworlds.com/school-website.

Pentru a atinge rezultate bune, pagina de vânzări trebuie să conțină 3 elemente importante:

1. Titluri scurte centrate pe valoarea cursului. Chiar la începutul pagii trebuie să fie afișat titlu cu text mare, vizibil, în baza cărui vizitatorii își vor crea impresia despre ce vor găsi pe pagină. În același timp, trebuie să fie prezentate pe scurt beneficiile oferite de curs.
2. Cuvinte/expresii ce îndeamnă la acțiune. Vizitatorii paginii trebuie să fie implicați, entuziasmați și atrași de cursurile dvs. În acest scop se folosesc cuvinte/expresii care să-i motiveze spre acțiune (ca exemplu: descoperă, explorează, învață, îmbunătățește etc.
3. Dovezi și testimoniale. Deoarece este expus spre vânzare un produs informațional, trebuie de confirmat valoarea acestuia prin dovezi care vin de la foștii și actualii utilizatori. Se recomandă prezentarea unor statistici relevante, afișarea pe pagină a comentariilor recepționate prin email, messenger, viber etc. de la cursanți. Dovezi ale

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

calității cursului pot fi și unele publicații pe site-uri de noutăți, în media, la TV etc. cu referire la curs.

Accesați linkul pentru mai multe sfaturi cu referire la conținutul paginii de vânzări a cursurilor <https://www.learnworlds.com/course-landing-page-with-examples/#twenty>

5.7. Promovarea cursurilor

Succesul și profitabilitatea cursurilor depind nu doar de calitatea conținutului și de expertiza trainerului, dar și de modul în care acesta este promovat. În același timp promovarea va avea impactul scontat asupra profitabilității cursului doar dacă este organizată astfel, încât să fie luat în calcul traseul pe care îl parcurge cumpărătorul din momentul în care a aflat despre curs, până face achiziția propriu zisă. În marketing acest traseu este descris prin instrumentul care poartă numele de **pâlnie de vânzări** - instrument care descrie specificul etapelor prin care trece cumpărătorul din momentul conștientizării necesității unui produs/serviciu, până în momentul în care va face achiziția. Pentru a avea o campanie de succes este nevoie ca instrumentele de promovare asociate fiecărei etape din pâlnie să fie focusat pe finalitatea anticipată de la etapa respectivă.

Conform pâlniei de vânzări, cumpărătorul de cursuri parcurge 5 etape ce trebuie de luat în calcul la organizarea promovării: conștientizare, interes, dorință, acțiune, loialitate.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Forma pâlniei indică că la fiecare etapă numărul de persoane din pânie devine tot mai mic, respectiv, sarcina promovării constă atât în atragerea a unui număr cât mai mare de persoane în pânie, cât și diminuarea pierderilor de potențiali cumpărători care au loc la trecerea de la o etapă la alta. Vom analiza în continuare care sunt sarcinile promovării la fiecare etapă a pâlniei și ce instrumente pot fi utilizate pentru a atinge rezultatele așteptate.

Etapa de CONȘTIENTIZARE

La aceasta etapă promovarea urmărește scopul de a capta atenția publicului țintă prin conținut convingător, branding și printr-un mesaj care să iasă în evidență. Dacă cursul are o pagină web, scopul campaniei de promovare constă în atragerea unui trafic cât mai mare pe web, fără aceasta măsurile întreprinse la următoarele etape ale pâlniei nu au sens. Pentru a atrage trafic pot fi folosite mai multe canale:

- **Publicarea informației pe web**, care va fi accesibilă persoanelor care intra pe web în căutarea informațiilor de acest gen sau sunt direcționate spre web de către motoarele de căutare etc.
- **Publicitatea plătită** pe Facebook, Instagram, Google, LinkedIn, pe site-uri de publicitate, alte site-uri cu flux mare de vizitatori, care va ajuta ca informația să fie afișată anume persoanelor care au nevoie de cursul respectiv;
- **Publicarea articolelor, postări pe blog/vlog** legate de tematica cursului. Scrierea articolelor este una dintre cele mai relevante căi de a atrage atenția persoanelor interesate de conținutul cursului. Prin articole și postările în blog/vlog sunt demonstrate expertiza trainerului, abilitățile, experiența. Pentru un impact mai bun, articolele/postările pot conține chiar anumite părți și conținutul cursului.
- **Producerea de conținut în social media**. Conținutul pentru social media este similar celui din articole și postările în blog/vlog. Conținutul distribuit prin rețele de socializare (pagina din Facebook, canalul din Telegram sau Youtube etc.) trebuie să fie focusat pe problemele/durerile/interesele grupul țintă, conexe cu tematica cursului. În baza acestor probleme pot fi elaborate tutoriale simple și scurte, ghiduri complexe etc. Nu există o strategie „perfectă” pentru conținuturile din social media, totul se rezumă la identificarea platformei potrivite pentru conținutul livrat, persistența și încercarea continuă a diferitelor tipuri de conținut.
- **Dezvoltarea legăturilor și rețelelor**. În scopuri promoționale poate fi folosit publicul altor persoane pentru a genera trafic – scrierea de postări pentru alte bloguri, influenceri, partajarea de conținut pe paginile și în grupurile altor persoane, apariții în podcasturi, interviuri, publicații în buletine informative relevante etc.

Etapa de INTERES

Dacă la etapa precedentă era nevoie de a capta atenția publicului țintă, la aceasta etapă se aplică tehnici prin care să fie menținută atenția.

Tehnici ce permit menținerea atenției vizitatorilor:

- **Aplicarea tehnicilor lead magnit.** Termenul „*lead*” se referă la datele de contact ale persoanelor pentru care conținutul cursului este relevant, iar „*lead magnitul*” este ceva valoros ce este oferit potențialului cumpărător în schimbul datelor de contact. Există o mulțime de magneți ce pot fi folosiți în scopul de a colecta datele de contact a publicului interesat de conținutul cursului: oferirea de texte în format PDF, ghiduri, rapoarte, lectii video gratuite, checklist-uri, tutoriale, șabloane, lecții de probă (1-2 sesiuni gratuite), cupoane de reduceri, tombole etc.

Această metodă de menținere a atenției va funcționa dacă este oferit ceva care contează cu adevărat pentru publicul interesat de tematica cursului.

- **Ghiduri aprofundate (articole sau video).** Articolele sau videourile afișate la această etapă trebuie să fie mai profunde și mai complexe comparativ cu cele oferite la etapa de conștientizare. La această etapă pot fi oferite resurse noi sau pot fi setate astfel postările la etapa de conștientizare, încât să fie accesibilă doar o parte din conținut, cealaltă parte devenind accesibilă doar după ce sunt lăsate datele de contact.
- **Webinare gratuite.** Pot webinare live sau preînregistrate, cu o durată de 0,5 – 1,5 ore, organizate într-un format captivant și interactiv. Webinarul trebuie să conțină 1-2 subiecte relevante din curs, prin care va fi demonstrate publicului țintă importanța conținutului dar și expertiza trainerului.
- **Remarketing** - reamintirea persoanelor care au fost interesate de publicitate, articole etc. folosite la prima etapă despre curs. Prin utilizarea unor tehnici speciale, persoanele care au deschis articolele, videoclipurile, au intrat pe pagina web a cursului pot vedea repetat publicitatea sau alte materiale promoționale.

Etapa de DORINȚĂ

În partea de sus a pâlniei, acțiunile de promovare erau focusate inițial pe captarea atenției (conștientizarea) publicului țintă, apoi pe păstrarea atenției (interesul) prin conținuturi mai aprofundate și mai valoroase. Dacă totul a fost făcut corect, persoanele interesate au oferit datele de contact în schimbul lead magnitudinii de care au beneficiat. Dar încă nu s-a reușit transformarea interesului cumpărătorului țintă în dorința de a cumpăra cursul.

Scopul promovării la această etapă constă în construirea unei strategii de comunicare (prin Email, Messenger, Telegram, Slack etc.) cu publicul care a oferit datele de contact, prin care se urmărește convingerea acestuia de faptul că expertul poate să-i ofere soluții pentru

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

problema specifică pe care o are. În acest scop, pentru canalul de comunicare selectat va fi construită o pâlnie, în conformitate cu care vor fi trimise mesaje cu o anumită regularitate și logică.

Spre exemplu, dacă va fi folosit emailul drept canal de comunicare, persoana care a lasat datele de contact va fi abordată repetat prin mesaje care au menirea de a o determina să facă achiziția. În acest scop, vor fi expediate treptat mesaje care urmăresc:

Pasul 1: Stabilirea încrederii;

Pasul 2: Consolidarea autorității;

Pasul 3: Conștientizarea durerii;

Pasul 4: Oferirea soluției.

Fiecare pas presupune transmiterea a 2-3 mesaje, focusate pe atingerea obiectivului aflat în vizorul etapei respective a campaniei de email marketing. Spre exemplu, pentru a insufla încredere potențialului cumpărător, vor fi trimise 3 mesaje la adresa indicată de utilizator:

E-mail 1: Bun venit și acces la lead magnet – conține un mesaj de mulțumire pentru interesul persoanei față de conținutul lead magnetului și un link de unde va fi descărcat acesta.

E-mail 2: Povestea trainerului – este oferită o informație atractivă despre trainer, iar în calitate de bonus poate fi oferit accesul la un articol mai valoros.

E-mail 3: Misiunea trainerului și ce urmează – vor fi prezentate valorile de bază, dar și oferite informații cu referire la conținutul educațional, pentru a înțelege la ce se pot aștepta cursanții.

Accesați linkul pentru a afla mai multe despre cum pot fi construite campaniile de e-mail marketing pentru vânzarea cursurilor <https://www.inboxarmy.com/email-marketing-guide/email-marketing-for-online-courses>.

Etapa de ACȚIUNE

Această este etapa către care trebuiau să ducă toate măsurile întreprinse la etapele precedente – nu este suficient ca publicul țintă să afle despre curs și să citească articolele, să participe la webinare etc., sarcina întregii campanii este motivarea publicului să cumpere cursul.

Pentru a atinge obiectivul se va opera cu două elemente cheie: 1. imboldul spre acțiune; 2. pagina de vânzare a cursului. Aceste două elemente funcționează împreună, deoarece imboldul spre acțiune cu care s-a finalizat campania prin e-mail de la etapa precedentă trebuie să direcționeze publicul țintă spre pagina de vânzări a cursului.

Există mai multe moduri de a face acest lucru, dar în mare parte, magia se întâmplă în

interiorul pâninii de e-mail (sau de pe alt canal de comunicare). Până la acest moment publicul țintă a fost antrenat într-o călătorie captivantă, i-a fost captată și menținută atenția, interesul a fost transformat în dorință, i-a fost insuflată încredere și au fost consolidate relațiile, i-au fost oferite diverse resurse valoroase. Respectiv, publicul este pregătit pentru a face achiziția – este timpul de a trece la următorul pas: *îndemnul spre acțiune*.

Prin acest pas cumpărătorii potențiali sunt puși în fața deciziei – să cumpere sau cel puțin să vadă oferta, care este plasată pe pagina de vânzare a cursului. În ofertă publicului îi va fi reamintită problema cu care se confruntă; prezentată soluția oferită de trainer; dezvăluite beneficiile de bază; prezentați următorii pași.

Un moment cheie pe pagina de vânzare va fi butonul spre acțiune (ex. „înscrite-te acum”) prin intermediul cărui vizitatorul poate începe procesul de cumpărare a cursului.

Accesați linkul pentru a afla mai multe despre cum trebuie să arăte o pagină de vânzări cu impact ridicat <https://foundr.com/articles/building-a-business/online-courses/online-course-landing-sales-page>

Etapa de LOIALITATE

După ce vânzarea a fost finalizată se recomandă continuarea campaniei de promovare, urmărind loializarea cumpărătorilor atât a publicului care a cumpărat, cât și a celui ce nu a cumpărat.

Dacă **persoana a cumpărat**, loializarea îl va motiva:

- să cumpere și să participe la cursurile viitoare;
- să contribuie la generarea de noi idei de cursuri;
- să participe la testarea proiectelor viitoare;
- să recomande cursul altor persoane;
- să ofere recenzii, testimoniale, studii de caz de succes.

În acest scop pot fi create forumuri, grupuri private pe Facebook, Telegram, Slack etc., prin care se va menține relația cu trainerul dar și cu ceilalți cusanți pentru a primi răspuns la întrebări, a face schimb de experiență, a primi acces la content suplimentar și/sau servicii după finalizarea cursului. O comunitate de acest gen permite trainerului să distribuie și să testeze conținuturi noi, să adreseze întrebări, să adune testimoniale, să observe și să cerceteze publicul, să testeze idei noi și proiecte viitoare.

Dacă **persoana nu a cumpărat**, oricum se încearcă loializare, aceste persoane fiind o resursă valoroasă pentru trainer Acest gru de utilizatori pot ajuta la:

- înțelegerea greșelilor care au fost comise la etapele precedente de promovare sau

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

chiar la etapa de elaborare a cursului;

- dezvoltarea altor produse ce pot fi mai relevante pentru acest public;
- țintiți ca și public țintă în următoarele campanii de promovare – dacă nu au cumpărat acum, nu este exclus faptul că vor cumpăra cursul în viitor.

Pentru a beneficia de aceste oportunități este nevoie de a păstra contactele în baza de date și de a menține comunicarea prin email (prin campanii de email marketing dedicate acestui grup de utilizatori) sau prin alte canale de comunicare.

La finalizarea fiecărei campanii de promovare și vânzare a cursurilor se recomandă realizarea unei analize pentru a înțelege care au fost succesele și lacunele campaniei, informații care vor fi utile pentru următoarele campanii de promovare.

SUPPORT INSTITUȚIONAL

5.1. Unități universitare implicate în oferirea serviciilor ULLL

ORGANIZARE:

În prezent, secția *Frecvență redusă și Formare continuă* este o subdiviziune separată în subordinea rectorului și vice-rectorului activitate didactică. Viziunea noastră despre structura modelului de organizare a serviciului LLL este similară cu cea a oricărei structuri organizaționale funcționale, pornind de la pozițiile cu cele mai înalte niveluri de responsabilitate și coborând spre restul posturilor. Toți angajații sunt organizați în corespundere cu abilitățile lor specifice și cu funcția lor în cadrul serviciului, aranjați după o varietate de structuri, care determină modul în care funcționează organizația. Într-o structură funcțională, o configurație comună v-a fi împărțită în grupuri mai mici pe domenii specifice (cum ar fi IT, finanțe, specializarea facultăților și marketing).

Structuri AMTAP responsabile de organizarea și prestarea serviciilor

Facultatea Arte Muzicale

- ✚ Departamentul Muzicologie, Compoziție și Jazz
- ✚ Departamentul Canto academic și Dirijat
- ✚ Catedra Muzică populară
- ✚ Catedra Pedagogie muzicală
- ✚ Departamentul Pian
- ✚ Departamentul Instrumente orchestrale

Facultatea Arte Teatrală, Coregrafică, Multimedia

- ✚ Departamentul Artă teatrală
- ✚ Departament Artă coregrafică și performanță motrică
- ✚ Catedra Management artistic și Culturologie
- ✚ Catedra Studii teatrale
- ✚ Departament Multimedia

Facultatea Arte Plastice, Decorative și Design

- ✚ Catedra Discipline tehnico – teoretice în arte vizuale
- ✚ Departament Design
- ✚ Departament Arte decorative și sculptură
- ✚ Departament Arte plastice

- Departamentul Științe Socio – Umanistice și Limbi Moderne
- Secția Studii
- Centrul de Tehnologii Informaționale și Mijloace Tehnice de Instruire
- Contabilitatea

5.2. Rolul centrului universitar ULLL

MARKETING:

Informațiile privind cursurile LLL sunt postate pe pagina web a AMTAP, paginile web ale facultăților, pe rețelele de socializare, fiind diseminate prin promovarea activității secției, căutarea unor grupuri-țintă și potențialilor beneficiari ai serviciilor noastre, prin comunicarea bidirecțională cu tot personalul nostru implicat în elaborarea și predarea cursurilor. Grupul-țintă este format deja din foștii și potențialii studenți, profesori, manageri culturali, amatori de muzică, teatru, film, coregrafie, arte plastice, care sunt interesați de cursurile noastre.

Secția Studii cu Frecvență Redusă și Formare Continuă menține relații strânse și comunicare cu managerii diferitelor instituții de învățământ din Republica Moldova (școli de arte, Colegiul Național de Coregrafie, Colegiul de Arte Plastice, Centrul de excelență în educația artistică Ș.Neaga, școli de muzică etc.)

Informațiile au fost postate pe pagina web a AMTAP, pe pagina web Ministerului de Educație, Cultură și Cercetare, pe paginile de Facebook a AMTAP, a catedrei Pedagogie muzicală, a alumnii catedrei respective. Informațiile despre cursurile LLL au fost diseminate în rândul foștilor studenți atât în grupuri, cât și în persoane fizice (aproximativ 100 de persoane).

Informația este de obicei răspândită printre profesorii din instituțiile preșcolare și școlare, școlile de muzică și artă, cărora le-am susținut o Convenție de Parteneriat (aproximativ 35 persoane).

Suport instituțional

- O gamă largă de cursuri la facultățile AMTAP; o parte dintre ele ar putea fi ușor de adoptat pentru învățarea online sau mixtă;
- O parte din personalul academic este pregătit pentru LLL, având experiență în utilizarea instrumentelor online (40%);
- Majoritatea studenților (95%) au suficiente abilități în utilizarea TIC și ar putea participa la învățarea online și mixtă;
- Experiența generală de predare ar putea ajuta la modelarea și structurarea prelegerilor, la o bună prezentare vizuală a materialului;
- Pentru unele specialități avem studenți cointeresați din România; în cazul elaborării de cursuri și programe bazate pe învățare online și mixtă, putem obține un număr mai mare de studenți din străinătate;
- O resursă ar putea fi dezvoltarea de programe pentru masterat și doctorat, bazate pe învățarea mixtă, care pot fi ușor adaptate la noile cerințe.
- Resursele umane ale AMTAP. Unii profesori care sunt gata să studieze, înțeleg că LLL deschide o nouă perspectivă în cariera lor profesională, constituind o nouă sursă de venit, mai ales, în situația în care numărul studenților este în descreștere în fiecare an universitar;
- Suport tehnic și educațional oferit de proiectul COMPASS care ne oferă posibilitatea de a dota Centrul LLL și Centrul Lingvistic, de a pregăti profesorii, de a elabora și implementa o strategie instituțională pentru LLL la AMTAP;

- Oportunitatea de a studia experiența LLL a partenerilor noștri din proiectul COMPASS atât din Moldova cât și din Uniunea Europeană;
- Posibilitatea de a implementa restructurarea secției actuale *Studii cu Frecvență Redusă și Formare Continuă* prin organizarea Centrului LLL pe lângă secție.
- Oferirea diferitelor forme de LLL: recalificare (cursuri de lungă durată), cursuri de scurtă durată, școli de vară etc.;
- Oferirea diferitelor tipuri de evaluare (cu ECTS, fără ECTS);
- Utilizarea diferitelor metode de predare (online, offline, curse mixte, predare individuală și de grup etc.);
- Lucru cu clienți individuali și corporativi.

1. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE MARKETING

- Atragerea specialiștilor în marketing, analize de piață;
- Atragerea absolvenților, colegilor din diferite niveluri de educație artistică ca focus-grupuri;
- efectuarea cercetărilor de marketing pe teritoriul Republicii Moldova;
- utilizarea instrumentelor de marketing pentru promovarea cursurilor LLL în Moldova și în străinătate.

2. ASIGURAREA INSTRUMENTELOR TIC PENTRU PROCESE/PROCEDURI LLL (MOODLE ETC.)

- utilizarea celor mai recente realizări în domeniul TIC pentru implementarea strategiei LLL la AMTAP;
- dotarea secției cu echipamentele respective, însușirea MOODLE, instruirea personalului.

3. ASPECTE JURIDICE ALE FUNCȚIONĂRII CENTRULUI LLL

- Adaptarea cadrului legal și a documentelor interne AMTAP la nevoile LLL
- elaborarea unui Regulament pentru LLL la AMTAP
- Aprobarea legală a cursurilor la Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova;
- În prezent, LLL joacă un rol destul de modest în strategia AMTAP, deserving un număr relativ mic de studenți și dezactivând un număr limitat de tehnologii tradiționale de predare.

Implementarea noilor forme de servicii educaționale

- Cursuri pe termen scurt cu forme de predare mixtă online /offline;
- Masterclassuri pentru diferite specialități artistice (învățare mixtă, e-learning, predare față în față);
 - workshopuri online/offline;
 - concursuri de muzică, teatru și arte plastice (online/offline);
 - consultații individuale și de grup/consiliere în carieră (învățare mixtă, e-learning, predare față în față);
- acces la serviciile de informare ale AMTAP (resursele bibliotecii, Mdeiatecii. Fonotecii, arhivei de folclor etc.).

- ✚ Toate formele menționate mai sus pot fi oferite atât persoanelor fizice, cât și clienților corporativi. În cazul clienților corporativi, cursurile și lecții pot fi oferite atât online, cât și offline la locul de muncă al cursanților.

Procedurile de certificate, diplome, grade acordate, structuri abilitate, managementul datelor

Formarea profesională continuă, în funcție de complexitate, se realizează prin:

- 1) cursuri tematice și programe de perfecționare/specializare – până la 90 de ore (până la 3 credite); cursuri și programe de perfecționare/specializare de scurtă durată – de la 90 de ore până la 300 de ore (3-10 credite);
- 2) cursuri și programe de perfecționare/specializare multidisciplinare – de la 300 de ore până la 600 de ore (10-20 de credite);
- 3) cursuri și programe de calificare suplimentară pentru nivelurile 3, 4, 5 ISCED, corespunzătoare aceluiași domeniu general de studii sau formare profesională – de la 540 de ore până la 900 de ore (18-30 de credite);
- 4) cursuri și programe de calificare suplimentară pentru nivelul 6 ISCED, corespunzătoare aceluiași domeniu general de studii sau formare profesională – de la 900 de ore până la 1800 de ore (30-60 credite);
- 5) cursuri și programe de recalificare profesională pentru nivelurile 3, 4, 5 ISCED, corespunzătoare unui alt domeniu general de studii sau formare profesională – de la 900 de ore până la 1800 de ore (30-60 credite);
- 6) cursuri și programe de recalificare profesională pentru nivelul 6 ISCED, corespunzătoare unui alt domeniu general de studii sau formare profesională – de la 1800 de ore până la 2700 de ore (60-90 credite).

La finalizarea programelor de formare continuă a adulților, absolvenții susțin probe de absolvire, care reprezintă un set de probe teoretice și/sau practice specificate în programele de formare profesională continuă și primesc certificate sau diplome de calificare profesională, însoțite de câte o anexă, în care este reflectat conținutul programului, durata, nr. de credite etc., prin care se constată dobândirea competențelor specifice programului de formare profesională, cu respectarea criteriilor de asigurare a calității

Pentru cursurile și programele de recalificare profesională și calificare suplimentară, se eliberează certificate și diplome:

- 1) în baza studiilor de nivel 3 ISCED – certificate de calificare;
- 2) în baza studiilor de nivel 4 ISCED/5 ISCED – diplome de nivel ISCED 4/ISCED 5;
- 3) în baza studiilor superioare – diplome de nivel 6 ISCED.

La finalizarea programelor de formare continuă pentru adulți, absolvenții susțin probe de absolvire, care reprezintă un set de probe teoretice și/sau practice specificate în programele de formare continuă și primesc certificate sau diplome de calificare profesională, însoțite de o anexă, în care este reflectată conținutul programului, durata, nr. credite etc., care stabilește dobândirea de competențe specifice programului de

formare profesională, cu respectarea criteriilor de asigurare a calității.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Pentru cursurile și programele de recalificare profesională și de calificare suplimentară se eliberează certificate și diplome:

- 1) pe baza de studii ISCED nivel 3 - certificate de calificare;
- 2) pe baza studiilor ISCED / ISCED nivel 4 - diplome ISCED nivel 4 / ISCED 5;
- 3) pe baza de studii superioare - diplome ISCED nivel 6.

VII. Servicii ULLL

Implementarea noilor forme de servicii educaționale

- + Cursuri pe termen scurt cu forme de predare mixtă online /offline;
 - + Masterclassuri pentru diferite specialități artistice (învățare mixtă, e-learning, predare față în față);
 - + workshopuri online/offline;
 - + concursuri de muzică, teatru și arte plastice (online/offline);
 - + consultații individuale și de grup/consiliere în carieră (învățare mixtă, e-learning, predare față în față);
 - + acces la serviciile de informare ale AMTAP (resursele bibliotecii, Mediatecii. Fonotecii, arhivei de folclor etc.);
 - + asistență și suport pentru pregătirea către atestarea cadrelor didactice din învățământ general (ghidarea în elaborarea proiectului/produsului educațional pentru conferirea și confirmarea gradului didactic #1 și cel superior și asistență în pregătirea pentru interviul/studiu de caz pentru gradu didactic #2);
 - + identificarea proiectului/produsului; asistență în formularea scopului și a obiectivelor – smart;
 - + asistență pentru pregătirea către interviul de performanță/situația didactică, în baza algoritmului;
 - + ghidarea în elaborarea PPT, în baza algoritmului.
- ✓ Toate formele menționate mai sus pot fi oferite atât persoanelor fizice, cât și clienților corporativi. În cazul clienților corporativi, cursurile și lecții pot fi oferite atât online, cât și offline la locul de muncă al cursanților.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ACADEMIA DE
MUZICĂ, TEATRU ȘI
ARTE PLASTICE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ACADEMIA DE
MUZICĂ, TEATRU ȘI
ARTE PLASTICE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ACADEMIA DE
MUZICĂ, TEATRU ȘI
ARTE PLASTICE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ACADEMIA DE
MUZICĂ, TEATRU ȘI
ARTE PLASTICE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ACADEMIA DE
MUZICĂ, TEATRU ȘI
ARTE PLASTICE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ACADEMIA DE
MUZICĂ, TEATRU ȘI
ARTE PLASTICE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ACADEMIA DE
MUZICĂ, TEATRU ȘI
ARTE PLASTICE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

COMPASS
Towards European University
Lifelong Learning in Moldova

ACADEMIA DE
MUZICĂ, TEATRU ȘI
ARTE PLASTICE